

Gender Equality
in Coaching

Ισότητα των Φύλων
στην Προπονητική

D2.2 Ερευνητική έκθεση Κύπρου

Πακέτο Εργασίας 2

Εργασία 2.1, Εργασία 2.2
Επικεφαλής εταιρός: Symplexis

Εταιρός υπεύθυνος
για την εθνική έκθεση:

Co-funded by
the European Union

WWW.SHECOACH.EU

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. Έργο: 101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023.

Πληροφορίες εγγράφου

Πακέτο εργασίας	2: Συστάσεις για παρόχους εκπαίδευσης και ανάπτυξης προσόντων προπονητών/τριών σχετικά με την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου σε μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής.
Εργασίες	2.1: Αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων των παρόχων εκπαίδευσης και ανάπτυξης προσόντων προπονητών/τριών (καλαθοσφαίρισης). 2.2 Εκπόνηση έκθεσης με συστάσεις για την αντιμετώπιση των κενών στη γνώση σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής
Παραδοτέο	D2.2 Εθνικές εκθέσεις
Τίτλος (εάν διαφέρει από εκείνο του παραδοτέου)	Εθνική έκθεση Κύπρου
Επικεφαλής εταίρος	Symplexis
Υπεύθυνος εταίρος για την εθνική έκθεση	Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (https://www.cbf.basketball)
Υπεύθυνος επικοινωνίας	Κυριάκος Αδάμου
Επίπεδο διάδοσης	Δημόσιο
Περίληψη	<p>Η παρούσα έκθεση (D2.2) παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας SheCOACH στην Κύπρο, η οποία διεξήχθη στο πλαίσιο του WP2, Task 2.1 του έργου: Αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων των παρόχων εκπαίδευσης και προσόντων προπονητή/τριας (καλαθοσφαίρισης) & Εργασία 2.2: Εκπόνηση έκθεσης με συστάσεις για την αντιμετώπιση των κενών γνώσεων σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.</p> <p>Η πρωτογενής έρευνα SheCOACH διεξήχθη στην Κύπρο μεταξύ 23 Απριλίου με 23 Ιουνίου 2024, περιλαμβάνοντας μια διαδικτυακή έρευνα και δομημένες συνεντεύξεις με στόχο: α) επαγγελματίες από την εθνική ομοσπονδία καλαθοσφαίρισης ή/και άλλες αθλητικές ομοσπονδίες, και αθλητικούς συλλόγους, β) προσωπικό, εκπαιδευτές και επαγγελματίες από παρόχους εκπαίδευσης προπονητών (πανεπιστήμια, επαγγελματική κατάρτιση, ιδιωτικά κολέγια κ.λπ.). Το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλα τα μέλη του Κυπριακού Συνδέσμου Προπονητών Καλαθοσφαίρισης, με αποτέλεσμα να απαντηθούν 50 ερωτήματα.</p> <p>Επιπλέον, η KOK (Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης), διεξήγαγε συνεντεύξεις με πέντε σχετικούς φορείς και εμπειρογνώμονες στον τομέα. Τα συμπεράσματα της εθνικής έκθεσης για την ισότητα των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του SheCOACH D.2.3: Έκθεση με συστάσεις σχετικά με μέτρα για την αντιμετώπιση των κενών γνώσεων σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.</p>
Κατάσταση	Τελικό (μετάφραση στα Ελληνικά)
Εκδοση(ες) & ημερομηνία(ες)	v.1.0: 18 Ιουλίου 2024 (EL) v.1.0: 12 Ιουλίου 2024 (EN) v.0.2: 10 Ιουλίου 2024 (σχέδιο EN) v.0.1: 4 Ιουλίου 2024 (σχέδιο EN)

Παρακαλούμε να αναφέρετε ως παραπομπή/βιβλ. αναφορά:

SheCOACH: Gender Equality in Coaching - *Ισότητα των φύλων στην προπονητική – Παραδοτέο D2.2. Ερευνητική Έκθεση Κύπρου (2024)*. Υπεύθυνος Εταίρος: Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης. Κωδ. Έργου: 101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023. Ιστοσελίδα: www.shecoach.eu

Όλα τα δημόσια παραδοτέα του έργου SheCOACH διατίθενται με άδεια χρήσης Creative Commons Attribution - NonCommercial - ShareAlike 4.0 International public license, επιτρέποντας την διασκευή, τροποποίηση και δημιουργία παράγωγων έργων χωρίς εμπορική χρήση, με την προϋπόθεση να αναφέρεται το ευρωπαϊκό έργο SheCOACH ως αρχικός δημιουργός και τα νέα δημιουργήματα να διατίθενται με τους ίδιους ακριβώς όρους (BY-NC-SA).

Περιεχόμενα

Πληροφορίες εγγράφου	2
1. Σύντομη επισκόπηση του έργου SheCOACH	5
1.1 Περίοδος υλοποίησης και εταιρικό σχήμα	5
1.2 Σκοπός και στόχοι του έργου	5
1.3 Δραστηριότητες, εμπλεκόμενες ομάδες-στόχου και κύρια αποτελέσματα	6
2. Επισκόπηση της πρωτογενούς έρευνας SheCOACH στην Κύπρο	8
2.2 Η έρευνα SheCOACH στην Κύπρο	9
3. Αποτελέσματα διαδικτυακής έρευνας στην Κύπρο.....	11
3.1 Δημογραφικές πληροφορίες	11
3.2 Γνώση και ευαισθητοποίηση	14
3.3 Τρέχουσα κατάσταση	16
3.4 Εμπόδια και προκλήσεις	23
3.5 Προτάσεις και συστάσεις	28
3.6 Ενότητα Brainstorming (γενικά σχόλια & επιλεγμένες απαντήσεις).....	31
3.7 Τελικές παρατηρήσεις	33
4. Αποτελέσματα των συνεντεύξεων	35
4.1 Προφίλ των συμμετεχουσών	35
4.2 Ευαισθητοποίηση και κατανόηση.....	35
4.3 Τρέχουσα κατάσταση και υφιστάμενες πρακτικές.....	36
4.4 Προκλήσεις και εμπόδια	37
4.5 Προτάσεις και συστάσεις	37
4.6 Μελλοντικά σχέδια και περαιτέρω συμμετοχή.....	38
4.7 Ενότητα καταγισμού ιδεών (γενικά σχόλια και επιλεγμένες απαντήσεις)	39
5. Τελικά συμπεράσματα και προτάσεις σε εθνικό επίπεδο	40

1. Σύντομη επισκόπηση του έργου SheCOACH

1.1 Περίοδος υλοποίησης και εταιρικό σχήμα

Το SheCOACH: Gender Equality in Coaching (Ισότητα των Φύλων στην Προπονητική) είναι ένα έργο Erasmus Sport, το οποίο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της συμφωνίας με αριθμό **101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023**, και το οποίο θα υλοποιηθεί στην **Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία** από **02/01/2024** έως **30/10/2026** (34 μήνες διάρκεια).

Το SheCOACH είναι μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία με πολλούς εμπλεκόμενους φορείς, στην οποία συμμετέχουν ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης, ενώσεις προπονητών, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ένα ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οργανισμοί εμπειρογνομώνων στους τομείς της αθλητικής προπόνησης, της αθλητικής εκπαίδευσης και της τεχνολογίας. Συγκεκριμένα, η κοινοπραξία SheCOACH αποτελείται από τα ακόλουθα 9 μέλη από 7 χώρες:

Συντονιστής εταίρος έργου:

- 1) ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ - CYPRUS BASKETBALL FEDERATION (CBF), Κύπρος (basketball.org.cy)

Συνεργάτες:

- 2) ΣΥΜΠΛΕΞΙΣ - SYMPLEXIS, Ελλάδα (symplexis.eu)
- 3) ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ/ΣΕΠΚ - GREEK BASKETBALL COACHES ASSOCIATION (GBCA), Ελλάδα (sepk.gr)
- 4) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΟΥΡΘΙΑ - UNIVERSIDAD DE MURCIA (UMU), Ισπανία (um.es)
- 5) ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ CASTILLA LA MANCHA - FEDERACION DE BALONCESTO DE CASTILLA LA MANCHA (FBCLM), Ισπανία (fbclm.net)
- 6) L'ORMA SSD ARL, Ιταλία (ormainternational.eu)
- 7) SPORT COACHING EUROPE (SCE), Μάλτα (sportcoachingeurope.org)
- 8) ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ – EUROPEAN NETWORK OF SPORT EDUCATION (ENSE), Αυστρία (sporteducation.eu)
- 9) HIP - HUB FOR INNOVATION POLICY S.R.L, Ρουμανία (hubinno.eu).

1.2 Σκοπός και στόχοι του έργου

Το έργο SheCOACH έχει ως στόχο να **συμβάλει στην ισότητα των φύλων στην προπονητική και ευρύτερα στον αθλητισμό, προωθώντας τη συμμετοχή των γυναικών στην προπονητική εκπαίδευση, ιδίως στον τομέα της καλαθοσφαίρισης** στην Ελλάδα, την Κύπρο, την Ιταλία και την Ισπανία.

Οι επιμέρους στόχοι του SheCOACH είναι οι εξής:

- Προώθηση της ενσωμάτωσης ειδικών θεμάτων φύλου στα προγράμματα σπουδών προπονητικής.

- Η «ενσωμάτωση» αυτή (αγγλ. όρος gender mainstreaming) αναφέρεται στη διαδικασία ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου ή των θεμάτων φύλου στα βασικά στοιχεία των προγραμμάτων σπουδών προπονητικής ή της εκπαίδευσης φυσικής αγωγής.
  - Το έργο επιδιώκει να καταστήσει τις πτυχές του φύλου αναπόσπαστο και ουσιαστικό κομμάτι της συνολικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των προπονητών και προπονητριών, ώστε να μην αντιμετωπίζονται ως «μεμονωμένες», «ξεχωριστές» ή «περιθωριοποιημένες συνιστώσες».
  - Το SheCOACH επιθυμεί να διασφαλίσει ότι οι προοπτικές, οι ανησυχίες και τα ζητήματα φύλου αντιμετωπίζονται με συνέπεια και ενσωματώνονται σε όλο το φάσμα των προγραμμάτων σπουδών προπονητικής ή άλλων σχετικών σεμιναρίων κατάρτισης.
- Ανάπτυξη της ευαισθητοποίησης και των γνώσεων και δεξιοτήτων των επαγγελματιών που εργάζονται σε παρόχους προπονητικής εκπαίδευσης σχετικά με τη συμπερίληψη θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα προγράμματα σπουδών τους.
  - Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των εθνικών/περιφερειακών/τοπικών εκπαιδευτικών ή/και αθλητικών αρχών σχετικά με την ανάπτυξη/εφαρμογή πολιτικών για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα συστήματα προπονητικής εκπαίδευσης.
  - Ευαισθητοποίηση των αθλητικών συλλόγων, ακαδημιών και σχολών προπονητικής σχετικά με τα οφέλη της συμμετοχής γυναικών/προπονητριών και της προώθησης της συμμετοχής γυναικών, ιδίως σε παραδοσιακά «ανδροκρατούμενα αθλήματα».
  - Αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην προπονητική εκπαίδευση/κατάρτιση στον τομέα της καλαθοσφαίρισης.

1.3 Δραστηριότητες, εμπλεκόμενες ομάδες-στόχου και κύρια αποτελέσματα

Οι στόχοι του SheCOACH θα επιτευχθούν μέσω της υλοποίησης των ακόλουθων δραστηριοτήτων, που θα αποτελέσουν και τα σχετικά παραδοτέα του έργου:

- Συστάσεις για τους παρόχους εκπαίδευσης και ανάπτυξης προσόντων προπονητών/τριών σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής
- Διαδικτυακό πρόγραμμα ανάπτυξης γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για παρόχους προπονητικής εκπαίδευσης σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου
- Πλαίσιο καθοδήγησης για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην προπονητική εκπαίδευση
- Εκδηλώσεις και καμπάνιες ευαισθητοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Οι κύριες ομάδες στις οποίες απευθύνεται το έργο SheCOACH είναι:

- Εθνικές ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης (και άλλων αθλημάτων)
- Άλλοι πάροχοι προπονητικής εκπαίδευσης (Πανεπιστήμια, ΑΕΙ, ΙΕΚ, Κολέγια κ.α.)
- Συνδέσμοι προπονητών-τριών
- Τοπικοί, περιφερειακοί και εθνικοί φορείς χάραξης πολιτικής στον χώρο του αθλητισμού, καθώς και της εκπαίδευσης.

Επιπλέον, το έργο SheCOACH απευθύνεται σε: Διοικητικά στελέχη από τον τομέα του αθλητισμού σε όλα τα επίπεδα, διεθνείς ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης (και άλλων αθλημάτων), αθλητικούς συλλόγους/ακαδημίες/σχολές, δίκτυα αθλητικών ενώσεων, φορέων, παρόχων εκπαίδευσης σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο, ερευνητές-τριες σε σχετικά πεδία, καθώς και στο ευρύ κοινό -ιδίως σε όσες και όσους αγαπούν τον αθλητισμό.

Τα κύρια αποτελέσματα που αναμένονται από την υλοποίηση του έργου SheCOACH είναι τα ακόλουθα, τα οποία αντικατοπτρίζουν επίσης τους κύριους βασικούς δείκτες επιδόσεων του έργου:

- Περίπου 80-100 **επαγγελματίες που εργάζονται σε φορείς παροχής προπονητικής εκπαίδευσης** θα αποκτήσουν νέες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις εκπαιδεύσεις τους,
- Τουλάχιστον **15 προγράμματα σπουδών προπονητικής** θα ενσωματώσουν τη διάσταση του φύλου ή/και θα συμπεριλάβουν σχετικά θέματα για την ισότητα των φύλων στην προπονητική,
- Τουλάχιστον **50 εθνικές/περιφερειακές/τοπικές αρχές εκπαίδευσης και αθλητισμού** θα ενημερωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν σχετικά με την εφαρμογή πολιτικών για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην προπονητική εκπαίδευση,
- Τουλάχιστον **130 στελέχη/μέλη αθλητικών συλλόγων/ακαδημιών κ.α. θα ενημερωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν** σχετικά με τα οφέλη της συμμετοχής γυναικών στην προπονητική και της προώθησης της συμμετοχής των γυναικών στον αθλητισμό γενικότερα,
- Τουλάχιστον **30.000 άτομα θα ενημερωθούν για τα αποτελέσματα του έργου SheCOACH** μέσω ενεργειών και δράσεων είτε δια ζώσης ή διαδικτυακά.

2. Επισκόπηση της πρωτογενούς έρευνας SheCOACH στην Κύπρο

2.1 Προπόνηση μπάσκετ στην Κύπρο

Ο ρόλος του προπονητή/τριας είναι καθοριστικός για τη σωματική και πνευματική ανάπτυξη των αθλητών, με στόχο να βελτιώσει τη συνολική τους ευεξία και απόδοση και να εμφυσήσει αξίες όπως η ομαδική εργασία, η πειθαρχία και το ευ αγωνίζεσθαι.

Στην Κύπρο, η προπόνηση καλαθοσφαίρισης ρυθμίζεται από την Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (ΚΟΚ). Οι προπονητές/τριες πρέπει να αποκτήσουν επαγγελματική άδεια από την ΚΟΚ. Για να αποκτήσουν άδεια, τα άτομα χρειάζονται πτυχίο φυσικής αγωγής και αθλητικής επιστήμης με ειδικότητα στο άθλημα καλαθόσφαιρας, ή/και μετά την ολοκλήρωση ειδικών σεμιναρίων προπονητικής και προγραμμάτων πιστοποίησης.

2.1.1 Στατιστικά στοιχεία και φύλο στην προπονητική

Κατά την περίοδο 2023-2024, η ΚΟΚ και ο Σύνδεσμος Προπονητών Καλαθοσφαίρισης ανέφερε ότι είχε 140 ενεργούς προπονητές (*ενεργοί: Αδειοδοτημένοι προπονητές από την ΚΟΚ για την συμμετοχή τους στα επίσημα Πρωταθλήματα της Ομοσπονδίας). Από αυτούς, οι 25 (18%) είναι γυναίκες προπονήτριες. Αυτό δείχνει μια ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων στους προπονητικούς ρόλους, αλλά είναι ένας σημαντικός αριθμός για να δουλέψουμε και να τον αυξήσουμε μέσα στα χρόνια.

2.1.2 Γυναίκες προπονήτριες στα εθνικά πρωταθλήματα

Τη σεζόν 2023-2024, γυναίκες προπονήτριες ηγήθηκαν 2 από τις 5 ομάδες της πρώτης κατηγορίας γυναικών (25%). Στο πρωτάθλημα ανδρών (1η κατηγορία), είχαμε 1 γυναίκα προπονήτρια, (κατά την περσινή αγωνιστική περίοδο υπήρξε βοηθός προπονήτρια και στο τέλος της χρονιάς αναβαθμίστηκε σε 1^η προπονήτρια), η κα. Κάλια Παπαδοπούλου. Στο πρωτάθλημα ανδρών υπήρχαν επίσης 2 γυναίκες υπεύθυνες των αντρικών τμημάτων, η μία εκ των οποίων είναι και επικεφαλής του τμήματος μπάσκετ του σωματείου.

2.1.3 Σχολές προπονητών της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης

Η ΚΟΚ προσφέρει ένα δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οδηγεί σε τρία επίπεδα πιστοποίησης προπονητών: Α, Β και Γ. Τα πρόσφατα στατιστικά στοιχεία για τα έτη 2022 - 2023 και 2023 - 2024 έχουν ως εξής:

Σχολή επιπέδου Γ: 12 απόφοιτοι, με 5 (42%) να είναι γυναίκα / Σχολή επιπέδου Β: 8 απόφοιτοι, με 2 (25%) να είναι γυναίκα.

Σχολή Γ επιπέδου: 10 απόφοιτοι, με 1 (10%) να είναι γυναίκα / Σχολή Α επιπέδου: 7 απόφοιτοι, με 1 (14%) γυναίκα.

Σημαντική συμμετοχή των γυναικών στις σχολές Προπονητών, που διοργανώνονται από την ΚΟΚ, με στόχο την ενίσχυση και μεγαλύτερη συμμετοχή.

2.1.4 Προοπτικές και αναπτυξιακά πρωταθλήματα

Από το 2020, η FIBA απαιτεί τουλάχιστον μία γυναίκα προπονήτρια στους πάγκους των εθνικών ομάδων για τα αναπτυξιακά πρωταθλήματα. Το καλοκαίρι του 2024, ο επικεφαλής προπονητής για την εθνική ομάδα K16 γυναικών είναι άντρας, αλλά ως βοηθός προπονήτρια είναι γυναίκα. Για την εθνική ομάδα K18 γυναικών επικεφαλής και βοηθός είναι και οι 2 γυναίκες προπονήτριες (επίσης γυναίκες είναι η Αρχηγός Αποστολής και η Φυσικοθεραπεύτρια της ομάδας).

2.2 Η έρευνα SheCOACH στην Κύπρο

Η έρευνα SheCOACH στην Κύπρο διεξήχθη στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2 (Πακέτο Εργασίας 2) του έργου, και συγκεκριμένα της Εργασίας 2.1: Αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων μεταξύ των παρόχων εκπαίδευσης και προσόντων προπονητή/τριας (καλαθοσφαίρισης) και Εργασία 2.2: Εκπόνηση έκθεσης με συστάσεις για την αντιμετώπιση των κενών γνώσεων όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.

WP2: Αναφέρει συστάσεις, στους παρόχους εκπαίδευσης προπονητών/τριών σχετικά με την ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών προπονητών/τριών, τα οποία προκύπτουν από τα αποτελέσματα της πρωτογενούς διαδικτυακής έρευνας και των συνεντεύξεων που διεξήχθησαν στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία. Στις ομάδες-στόχους περιλαμβάνονταν:

- Τουλάχιστον 200 στελέχη/επαγγελματίες (τουλάχιστον 50 ανά χώρα) από εθνικές/περιφερειακές ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης ή/και άλλες αθλητικές ομοσπονδίες και φορείς εκπαίδευσης προπονητών (πανεπιστήμια, επαγγελματική κατάρτιση, ιδιωτικά [ηλεκτρονική έρευνα]).
- Τουλάχιστον 20 στελέχη (τουλάχιστον 5 ανά χώρα) από εθνικές/περιφερειακές ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης ή/και άλλες αθλητικές ομοσπονδίες και φορείς εκπαίδευσης προπονητών (τριτοβάθμια εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση, ιδιωτική εκπαίδευση) [δομημένες συνεντεύξεις].

Ο στόχος της εργασίας 2.1 ήταν να αξιολογηθεί ο βαθμός γνώσης και οι ελλείψεις μεταξύ των παρόχων εκπαίδευσης και προσόντων προπονητικής όσον αφορά την ισότητα των φύλων στην προπονητική και την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών προπονητικής σε όλες τις αναφερόμενες χώρες.

Ο στόχος της εργασίας 2.2 είναι η εκπόνηση μιας έκθεσης (ηλεκτρονική έκδοση) που θα συνοψίζει τα κύρια ευρήματα της έρευνας στις τέσσερις χώρες και θα παρέχει συστάσεις σχετικά με πολιτικές και μέτρα για τους παρόχους εκπαίδευσης και προσόντων προπονητικής (καλαθοσφαίρισης) για την αντιμετώπιση των κενών στην ευαισθητοποίηση και τις γνώσεις για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα μαθήματα/προγράμματα προπονητικής και στα προγράμματα σπουδών.

Ως επικεφαλής του Πακέτου Εργασίας 2, η Symplexis ανέπτυξε ερευνητικές κατευθυντήριες γραμμές (D2.1) σε συνεργασία με όλους τους εταίρους του έργου. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλάμβαναν οδηγίες για την εφαρμογή της διαδικτυακής έρευνας SheCOACH και ερωτήσεις συνέντευξης για τις συνεδρίες συνέντευξης ένας προς έναν. Η πρωτογενής έρευνα

SheCOACH έλαβε έγκριση από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου της Μούρθια (Ισπανία).

Η πρωτογενής διαδικτυακή έρευνα SheCOACH διεξήχθη στην Κύπρο μεταξύ 23 Απριλίου και 27 Μαΐου 2024. Το ερωτηματολόγιο, με τίτλο «Ισότητα των φύλων στο Coaching και ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών Coaching», μεταφράστηκε και προσαρμόστηκε στα ελληνικά και δημοσιεύτηκε μέσω του Google Forms. Η έρευνα απευθυνόταν σε:

- Προσωπικό/επαγγελματίες από εθνικές/περιφερειακές ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης ή/και άλλες αθλητικές ομοσπονδίες και αθλητικούς συλλόγους.
- Προσωπικό/εκπαιδευτικοί/επαγγελματίες από παρόχους εκπαίδευσης προπονητών (πανεπιστήμια, επαγγελματική κατάρτιση, ιδιωτικά κολέγια κ.λπ.).

Η διαδικτυακή έρευνα αποτελούνταν από οκτώ ενότητες με 21 ερωτήσεις (κυρίως πολλαπλής επιλογής, με κάποιες προαιρετικές) και η συμπλήρωσή της διήρκεσε περίπου 7 έως 9 λεπτά. Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες μπορούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο ανώνυμα ή να δώσουν τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους για να λαμβάνουν ενημερώσεις για το έργο. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι απαντήσεις ήταν εμπιστευτικές.

Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλα τα μέλη της ΚΟΚ και στο ευρύ δίκτυό τους. Συνολικά συγκεντρώθηκαν 50 απαντήσεις. Επιπλέον, η ΚΟΚ διεξήγαγε συνεντεύξεις με 5 σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς μεταξύ 15 Ιουνίου και 23 Ιουνίου 2024. Οι δομημένες ερωτήσεις του έργου SheCOACH για τις συνεντεύξεις ακολούθησαν τα θέματα που χρησιμοποιήθηκαν για τα ερωτηματολόγια, ώστε οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες να μπορέσουν να αναστοχαστούν τις πραγματικές τους εμπειρίες, να δώσουν μια εικόνα του φαινομένου της ισότητας των φύλων στο coaching και να συζητήσουν ιδέες και αποτελεσματικούς τρόπους ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων στα προγράμματα coaching και στα εκπαιδευτικά πλαίσια.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πρωτογενούς έρευνας (ηλεκτρονική έρευνα και συνεντεύξεις) θα γίνει στις σελίδες που ακολουθούν.

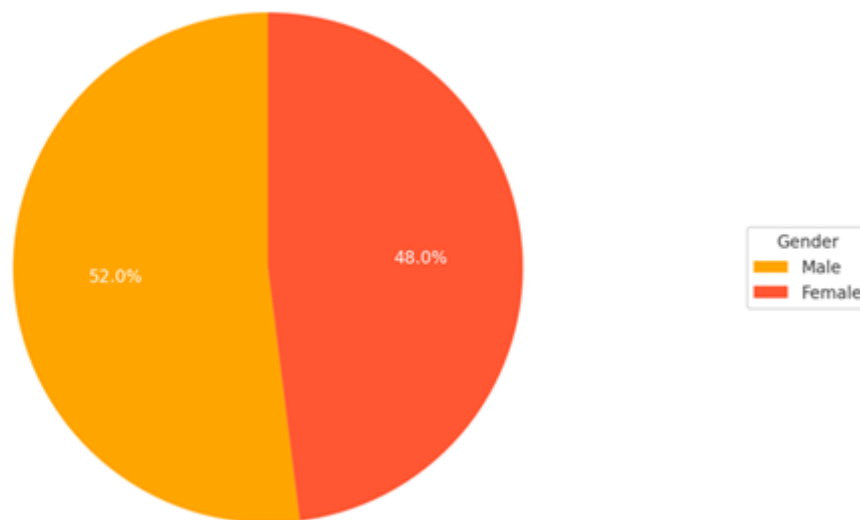
3. Αποτελέσματα διαδικτυακής έρευνας στην Κύπρο

Ισότητα των φύλων στην προπονητική και ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών προπονητικής

3.1 Δημογραφικές πληροφορίες

Στην ηλεκτρονική έρευνα SheCOACH που διανεμήθηκε στην Κύπρο, είχαμε συνολικά **50** συμμετέχοντες (που ήταν το όριο για τον βασικό δείκτη), όπου 26 συμμετέχοντες ήταν άνδρες και 24 γυναίκες.

Gender Distribution of Survey Respondents

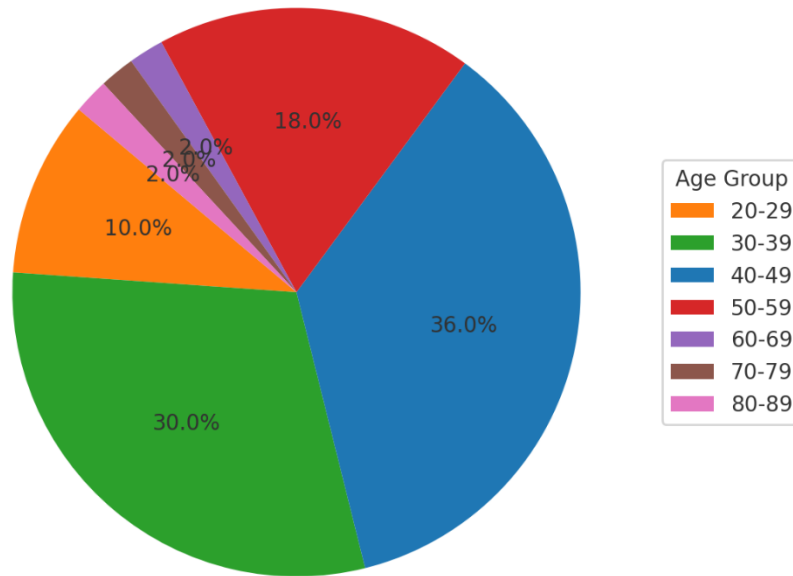

Σχήμα 1: Κατανομή φύλου

Στο Σχήμα 1 παρουσιάζεται η κατανομή των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα ως προς το φύλο, με 52,0% άνδρες (πορτοκαλί) και 48,0% γυναίκες (κόκκινο). Αυτή η σχεδόν ίση εκπροσώπηση εξασφαλίζει την ισόρροπη συμμετοχή και των δύο φύλων στην έρευνα. Η σημαντική συμμετοχή τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών υποδηλώνει ευρύ ενδιαφέρον και δέσμευση σε θέματα ισότητας των φύλων στην προπονητική, παρέχοντας μια ισχυρή βάση για τη διαμόρφωση πολιτικής χωρίς αποκλεισμούς και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης. Από μια άλλη οπτική γωνία, οι ηλικίες των 50 συμμετεχόντων εκτείνονταν από 23-84 ετών.

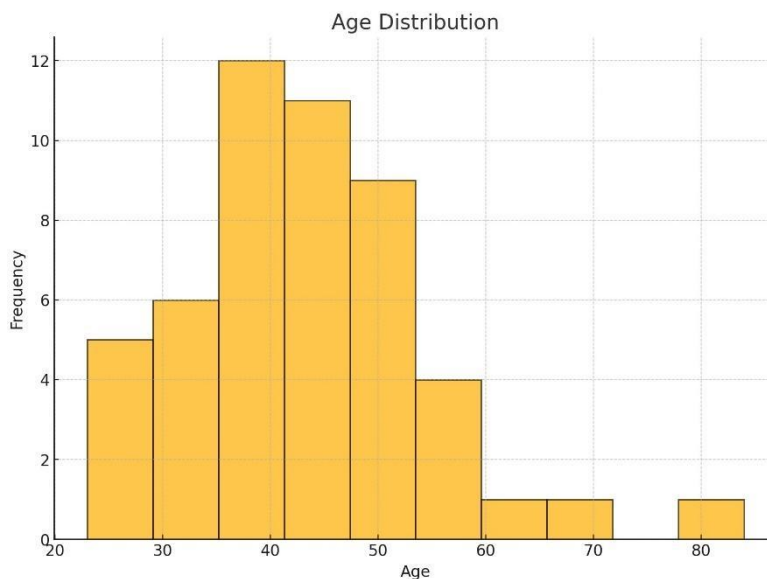
Τα σχήματα 2 και 3 δείχνουν το αντίστοιχο εύρος για διάφορες ηλικιακές ομάδες.

Age Distribution of Survey Respondents

Σχήμα2: Ηλικιακή κατανομή

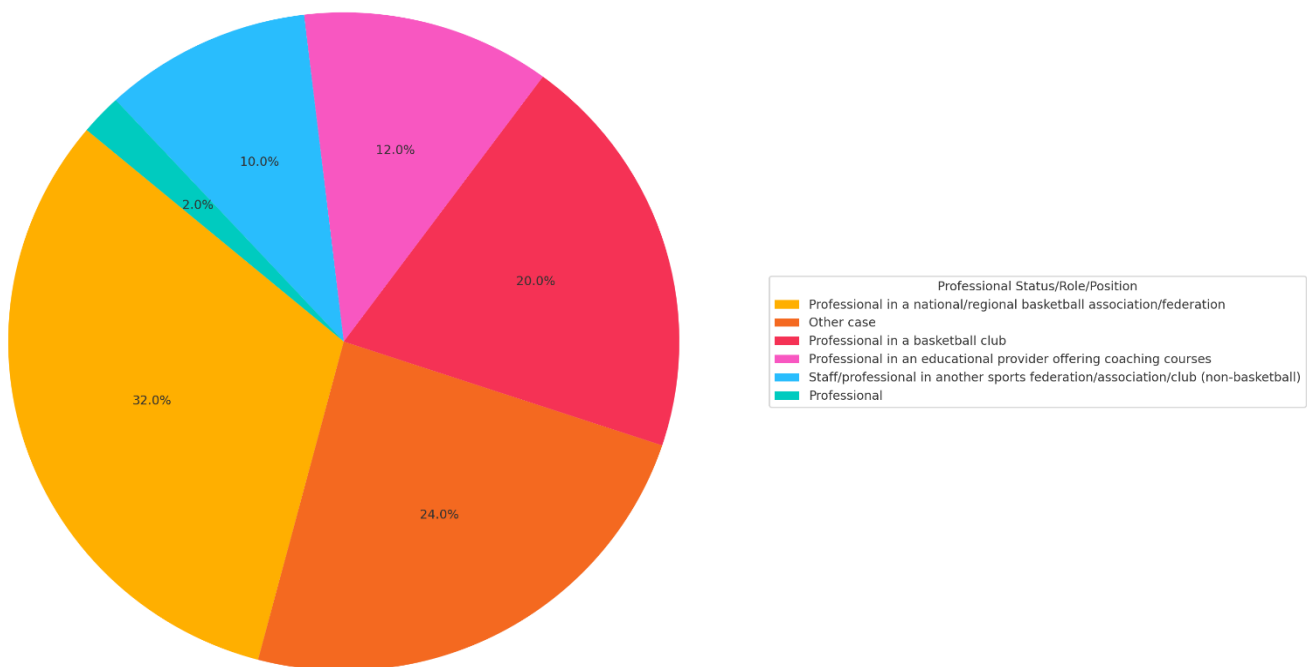
Το κυκλικό διάγραμμα παρουσιάζει την ηλικιακή κατανομή των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα. Η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα είναι 40-49 ετών, αποτελώντας το 36% των συμμετεχόντων/ουσών. Ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 30-39 ετών με ποσοστό 30%. Οι ηλικιακές ομάδες 50-59 και 20-29 αντιστοιχούν στο 18% και 10%, αντίστοιχα, ενώ οι ηλικιακές ομάδες 60-69 και 70-79 είναι μικρότερες, με 2,0% έκαστη. Αυτή η κατανομή δείχνει μια υπεροχή των επαγγελματιών στα μέσα της σταδιοδρομίας μεταξύ των συμμετεχόντων/ουσών.

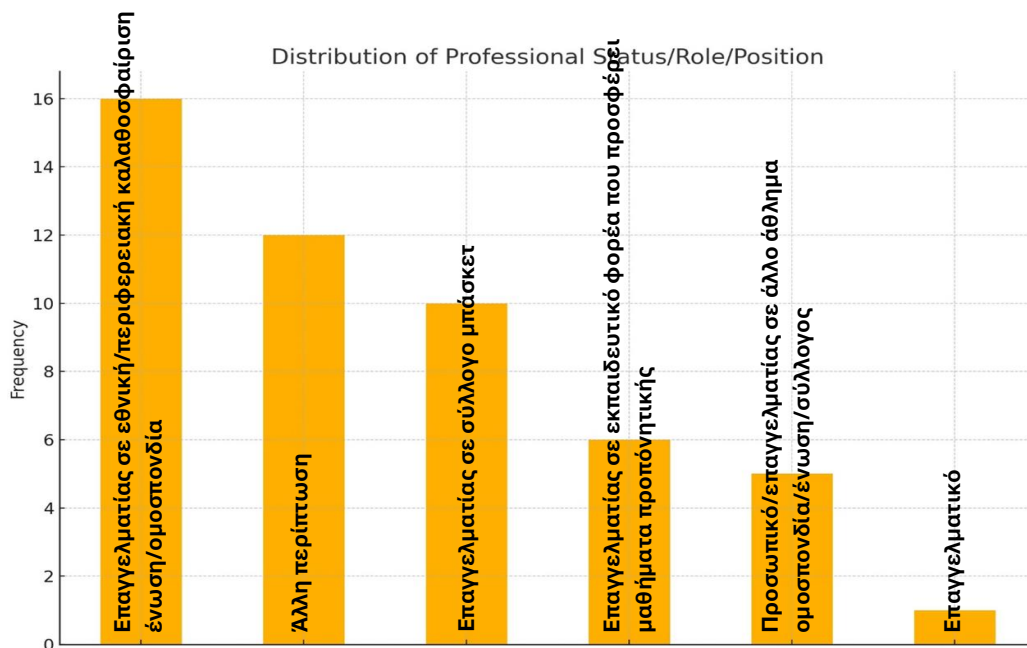
Σχήμα 3: Συχνότητα ηλικιών

Τα Σχήματα 4 και 5 απεικονίζουν την επαγγελματική κατάσταση ή το ρόλο των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα. Η μεγαλύτερη ομάδα, με ποσοστό 32,0%, είναι επαγγελματίες σε εθνικές/περιφερειακές ενώσεις/ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης. Ακολουθούν οι «Άλλες περιπτώσεις» με 24,0% και οι επαγγελματίες σε συλλόγους καλαθοσφαίρισης με 20,0%. Οι εργαζόμενοι σε εκπαιδευτικούς φορείς που προσφέρουν μαθήματα προπονητικής αντιστοιχούν στο 12,0%, ενώ το προσωπικό σε άλλες αθλητικές ομοσπονδίες/συνδέσμους/συλλόγους αποτελεί το 10,0%. Ένα μικρό ποσοστό, 2,0%, κατηγοριοποιείται ως επαγγελματίες χωρίς περαιτέρω προσδιορισμό. Αυτή η κατανομή δείχνει μια ισχυρή εκπροσώπηση από οργανωμένους αθλητικούς φορείς, ιδίως οργανισμούς που επικεντρώνονται στην καλαθοσφαίριση.

Professional Status/Role/Position Distribution

Σχήμα 4: Κατανομή επαγγελματικών ρόλων

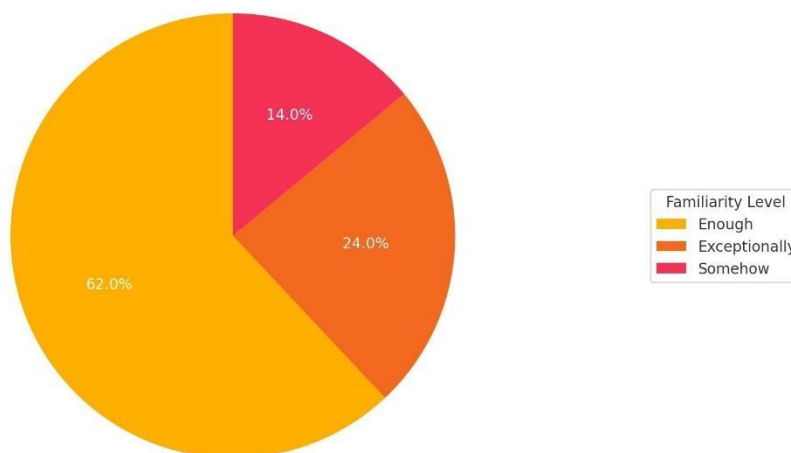
Σχήμα 5: Συχνότητα άσκησης επαγγέλματος

3.2 Γνώση και ευαισθητοποίηση

3.2.1 Εξοικείωση με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική

Τα άτομα που συμμετείχαν στις έρευνες ρωτήθηκαν «Πόσο εξοικειωμένοι είστε με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική;».

Familiarity with the Concept of Gender Equality in Coaching

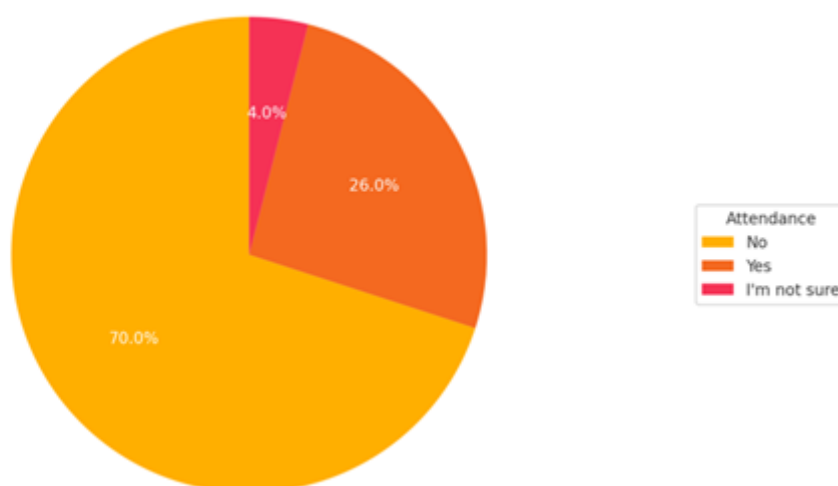
Σχήμα 6: Εξοικείωση με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική

Το διάγραμμα 6 δείχνει την εξοικείωση των συμμετεχόντων/ουσών με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική. Η πλειοψηφία, 62,0%, είναι «αρκετά» εξοικειωμένοι με την έννοια. Το 24,0% των ατόμων θεωρεί ότι είναι «Εξαιρετικά» εξοικειωμένο, ενώ το 14,0% είναι «Κάπως» εξοικειωμένο. Αυτό υποδηλώνει μια υψηλή συνολική ευαισθητοποίηση και κατανόηση της έννοιας της ισότητας των φύλων μεταξύ των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα.

3.2.2 Επίσημη κατάρτιση ή εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων στην προπονητική

Ωστόσο, στην ερώτηση «Πόσο εξοικειωμένοι είστε με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική;», οι περισσότεροι άνθρωποι απλά δεν γνωρίζουν μαθήματα/σεμινάρια/κατάρτιση σχετικά με την ισότητα των φύλων.

Attendance of Courses/Seminars/Training on Gender Equality in Coaching

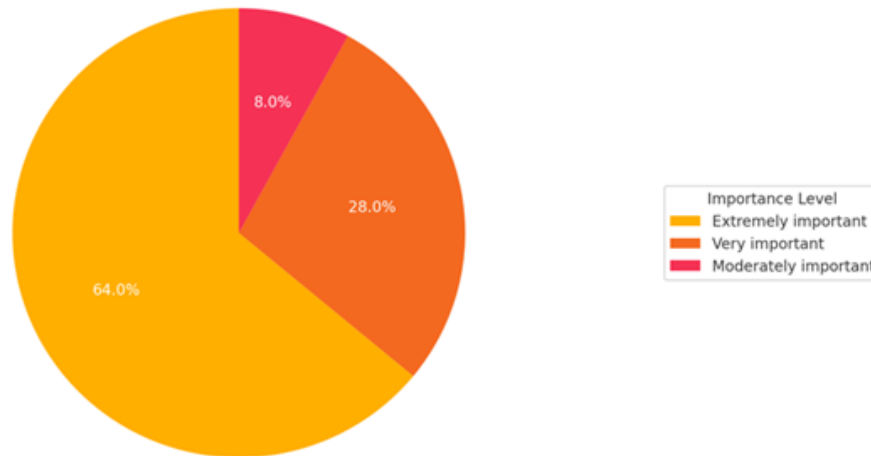
Σχήμα 7: Κατάρτιση/εκπαίδευση στο Coaching

Το διάγραμμα 7 απεικονίζει τη συμμετοχή των συμμετεχόντων/ουσών σε μαθήματα, σεμινάρια ή κατάρτιση σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική. Η πλειονότητα, 70,0%, δεν έχει παρακολουθήσει τέτοιες εκδηλώσεις. Το 26,0% των συμμετεχόντων/ουσών έχει συμμετάσχει σε αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα, ενώ το 4,0% δεν είναι σίγουρο για την παρακολούθησή τους. Αυτό υποδηλώνει ένα σημαντικό κενό στην παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για αυξημένη προβολή, εκπαίδευση ευαισθητοποίησης και διαθεσιμότητα της εκπαίδευσης για την ισότητα των φύλων στην προπονητική.

3.3 Τρέχουσα κατάσταση

3.3.1 Η σημασία της προώθησης της ισότητας των φύλων στην προπονητική της καλαθοσφαίρισης

Importance of Promoting Gender Equality in Coaching

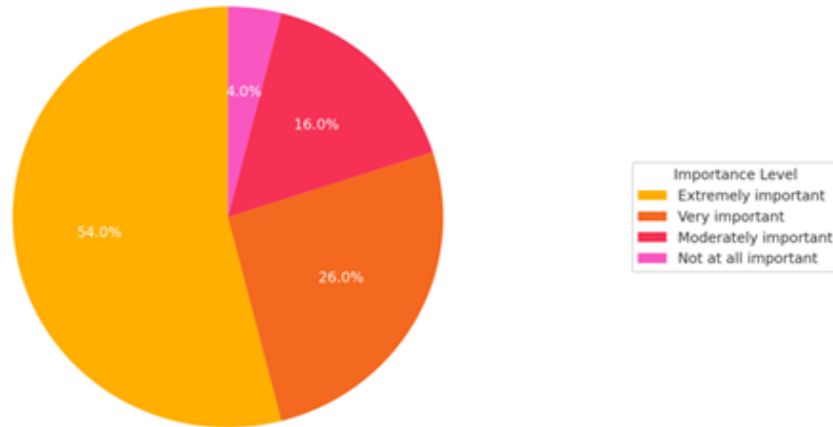
Σχήμα 8: Σημασία της προώθησης της ισότητας των φύλων στην προπονητική

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες ρωτήθηκαν: «Πόσο σημαντικό πιστεύετε ότι είναι να προωθηθεί η ισότητα των φύλων στην προπονητική;». Το Σχήμα 8 καταδεικνύει την αντιλαμβανόμενη σημασία της προώθησης της ισότητας των φύλων στην προπονητική. Η πλειονότητα, 64,0%, τη θεωρεί «εξαιρετικά σημαντική». Το 28,0% το θεωρεί «Πολύ σημαντικό» και το 8,0% πιστεύει ότι είναι «Μέτρια σημαντικό», αποτελέσματα που υποδηλώνουν ισχυρή υποστήριξη των πρωτοβουλιών για την ισότητα των φύλων στο coaching μεταξύ των συμμετεχόντων/ουσών, με τους περισσότερους να το αναγνωρίζουν ως κρίσιμο ζήτημα και το υπάρχον κενό στην τρέχουσα κατάσταση των πραγμάτων.

3.3.2 Η σημασία της ενσωμάτωσης των θεμάτων φύλου στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών προπονητών

Importance of Integrating Gender Issues into Seminars and Coaching Curricula

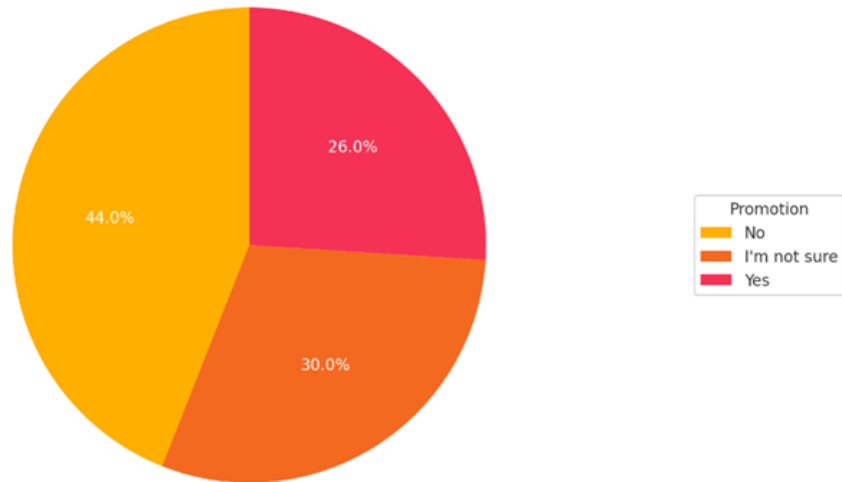

Σχήμα 9: Σημασία της ενσωμάτωσης των θεμάτων φύλου στο Coaching

Με βάση την ερώτηση «Πόσο σημαντικό πιστεύετε ότι είναι να ενσωματωθούν τα θέματα φύλου στα μαθήματα και στα προγράμματα σπουδών προπονητικής;», το Σχήμα 9 υπογραμμίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης των θεμάτων φύλου στα σεμινάρια και στα προγράμματα σπουδών προπονητικής. Η πλειοψηφία, 54,0%, το θεωρεί "Εξαιρετικά σημαντικό", ενώ το 26,0% το θεωρεί «Πολύ σημαντικό». Το 16,0% των συμμετεχόντων/ουσών πιστεύει ότι είναι «Μέτρια σημαντικό», και ένα μικρό ποσοστό, 4,0%, πιστεύει ότι είναι «Καθόλου σημαντικό». Αυτό καταδεικνύει μια ισχυρή συναίνεση σχετικά με τη σημασία της συμπερίληψης θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα εκπαιδευτικά προγράμματα προπονητικής, τη διάδοση της ευαισθητοποίησης και την εκπαίδευση του κοινού σχετικά με την ισότητα των φύλων.

3.3.3 Αξιολόγηση της προώθησης της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο από αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/συνδέσμους κ.λπ.

Promotion of Gender Equality in Coaching by Sports Associations/Federations/Clubs in Cyprus

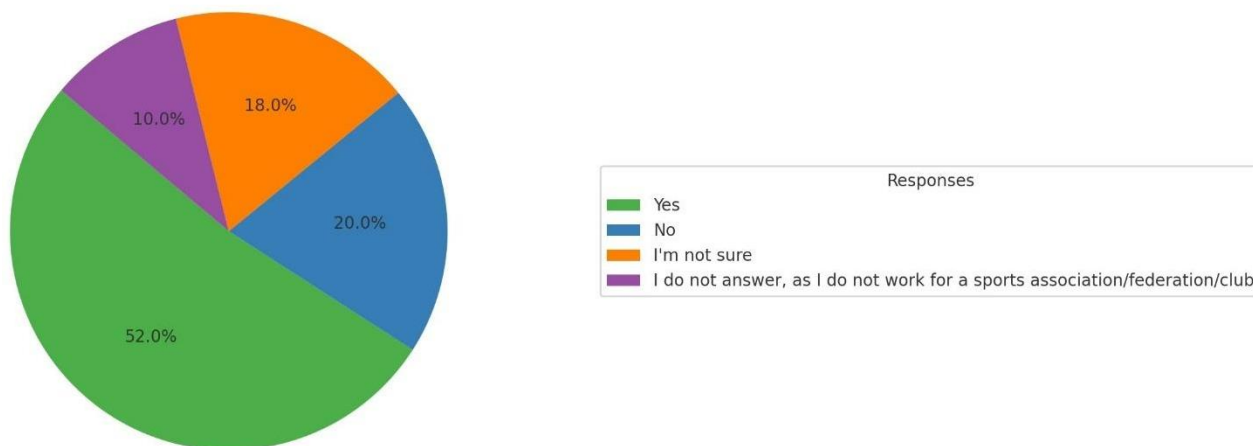

Σχήμα 10: Γνώμη σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων από αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/συνδέσμους προπονητών

Το Σχήμα 10 απεικονίζει τη γνώμη των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική από αθλητικές ενώσεις, ομοσπονδίες και συνδέσμους στην Κύπρο. Το 44,0% των συμμετεχόντων/ουσών πιστεύει ότι οι εν λόγω οργανισμοί δεν προωθούν την ισότητα των φύλων. Το 30,0% δεν είναι σίγουρο για τις προσπάθειες προώθησης, ενώ το 26,0% πιστεύει ότι οι οργανισμοί αυτοί προωθούν την ισότητα των φύλων. Αυτή η κατανομή υποδεικνύει την ανάγκη για σαφέστερες και πιο ορατές πρωτοβουλίες για τη συμμόρφωση και την προώθηση της ισότητας των φύλων στους εν λόγω οργανισμούς.

3.3.4 Η προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική από την ένωση/ομοσπονδία/σύνδεσμο κ.λπ.

Η ερώτηση σχετικά με την ύπαρξη σχεδίου δράσης ή επίσημης πολιτικής για την ισότητα των φύλων στους οργανισμούς ήταν: «Προωθεί η αθλητική σας ένωση/ομοσπονδία/σύνδεσμος ή ο φορέας σας (π.χ. Υπουργείο, Γενική Γραμματεία κ.λπ.) την ισότητα των φύλων στην προπονητική;»

Σχήμα 11: Προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική από αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/συνδέσμους ή φορείς

Το διάγραμμα 11 απεικονίζει τις απόψεις των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική από τις αθλητικές ενώσεις, τις ομοσπονδίες και τους συλλόγους. Το 52,0% των συμμετεχόντων/ουσών πιστεύει ότι οι εν λόγω οργανισμοί προωθούν την ισότητα των φύλων. Το 20,0% πιστεύει ότι αυτές οι οργανώσεις δεν προωθούν την ισότητα των φύλων. Το 18,0% δεν είναι σίγουρο για τις προσπάθειες προώθησης και το 10,0% δεν απάντησε καθώς δεν εργάζεται σε αθλητικό οργανισμό. Αυτή η κατανομή υποδηλώνει ότι η πλειοψηφία βλέπει προσπάθειες για την ισότητα των φύλων, αλλά ένα σημαντικό ποσοστό είτε δεν γνωρίζει είτε δεν αντιλαμβάνεται τέτοιες προσπάθειες.

Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες που απάντησαν «ναι» ή ακόμη και «δεν είμαι σίγουρος» κλήθηκαν -προαιρετικά- να δώσουν περισσότερες λεπτομέρειες. Ακολουθεί περίληψη των απαντήσεών τους:

- «Έχει υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας με την Επίτροπο Ισότητας των Φύλων / υπάρχουν προϋποθέσεις για τις εθνικές ομάδες γυναικών (τουλάχιστον 1 προπονητής Γυναίκα)»
- «Ενημέρωση προγραμμάτων»
- «Όλο και περισσότερο, και τα δύο φύλα έχουν ρόλο στις αναπτυξιακές εθνικές ομάδες, στις αναπτυξιακές τοπικές ομάδες συλλόγων καθώς και στη διαιτησία σιγά-σιγά»
- «Πιστεύω ότι κανένας οργανισμός δεν προωθεί στοχευμένα την προπονητική είτε σε άνδρες είτε σε γυναίκες. Το coaching είναι κάτι που ο καθένας βλέπει από τη δική του οπτική γωνία, είτε ως χόμπι είτε ως επάγγελμα είτε ως κάτι που τον γεμίζει και τον ολοκληρώνει ως άνθρωπο είτε όχι. Τώρα στην Κύπρο πιο συγκεκριμένα (χωρίς να γνωρίζω τι συμβαίνει σε άλλες χώρες) αυτό φαίνεται να μην είναι η πρώτη επιλογή για τις γυναίκες προπονήτριες, ένα θέμα που μπορεί να είναι πολυπαραγοντικό και όχι ότι δεν προωθείται από κάποιο οργανισμό ειδικά το coaching των γυναικών».
- «1. Σύμφωνα με τον περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικό) Νόμο του 2023 - The Cyprus Sports Organisation (Amendment) Law of 2023, the Cyprus Sports Organisation (Amendment) Law of 2023, ο ΚΟΑ διασφαλίζει, προβλέπει και προωθεί την ισότητα των φύλων στον αθλητισμό, την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και την προσφορά από τις Ομοσπονδίες ίσων ευκαιριών και ίσων ωφελημάτων μεταξύ ανδρών και γυναικών στις εθνικές ομάδες.

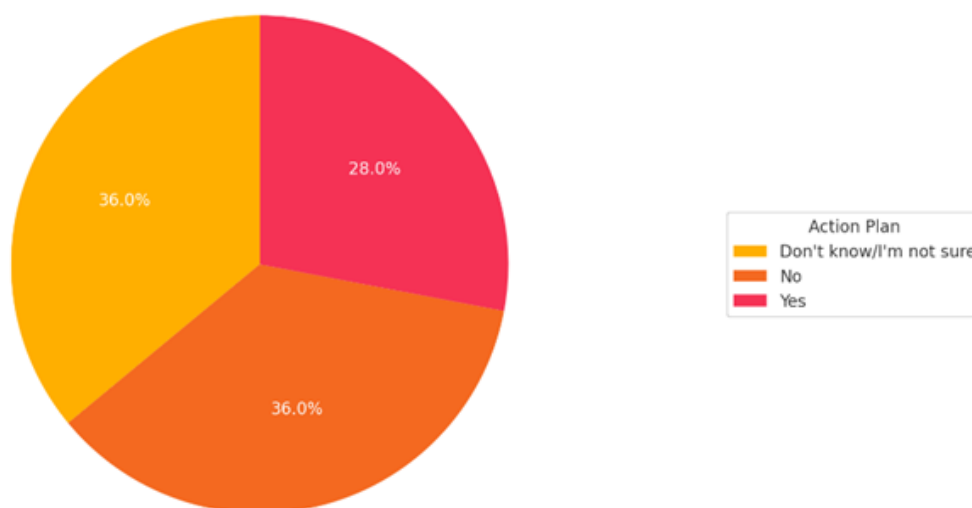
«Παροχή» σημαίνει ημερήσια έξοδα, έξοδα ταξιδιού/μετακίνησης, συμμετοχή σε διαγωνισμούς, ένδυση/υπόδηση και έξοδα διατροφής/επιβίβασης».

2. «Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων/σεμιναρίων.»

- «Πιστεύω ότι αυτό συμβαίνει σε σπάνιες περιπτώσεις και μόνο σε πολύ μεμονωμένες περιπτώσεις γυναικών προπονητών».
- «Η προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλα τα προγράμματα και έργα αποτελεί οριζόντιο στόχο και προτεραιότητα του οργανισμού μας. α) Έχουμε αναπτύξει και υιοθετήσει Πολιτική Ισότητας των Φύλων, β) εφαρμόζουμε συγκεκριμένες πρακτικές σε όλα τα προγράμματά μας, όπως η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους, όλες και όλα - ακολουθώντας την αρχή της διατομικότητας, ανεξάρτητα από τη σεξουαλική ταυτότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το φύλο, την εθνικότητα, την τάξη κ.λπ. επιδιώκουμε σε κάθε πρόγραμμα/έργο να υπάρχει ισότιμη συμμετοχή από κάθε φύλο, γ) σχεδιάζουμε και υλοποιούμε συγκεκριμένα έργα για την προώθηση της ισότητας των φύλων, όπως Equality4Inclusion, το οποίο περιλαμβάνει αθλητικές δραστηριότητες με άτομα με νοητική αναπηρία (έχουμε 1 προπονητή και 1 προπονήτρια για τις προπονήσεις και στην ομάδα). Στις δράσεις #BeActive που διοργανώνουμε κάθε χρόνο, υποστηρίζουμε και καλούμε γυναίκες προπονήτριες καθώς και άνδρες προπονητές να συμμετάσχουν. δ) υποστηρίζουμε όλες τις πρωτοβουλίες που προωθούν την ισότητα των φύλων στην προπονητική».

Ακολούθως, τα άτομα ρωτήθηκαν: «Η ομοσπονδία/ο σύλλογος/ο αθλητικός σύλλογος ή το εκπαιδευτικό ίδρυμα σας έχει σχέδιο ή πολιτική ισότητας των φύλων;».

Action Plan or Official Policy on Gender Equality

Σχήμα 12: Σχέδιο ισότητας των φύλων ή πολιτική ισότητας των φύλων από ενώσεις/ομοσπονδίες/συλλόγους στην προπονητική

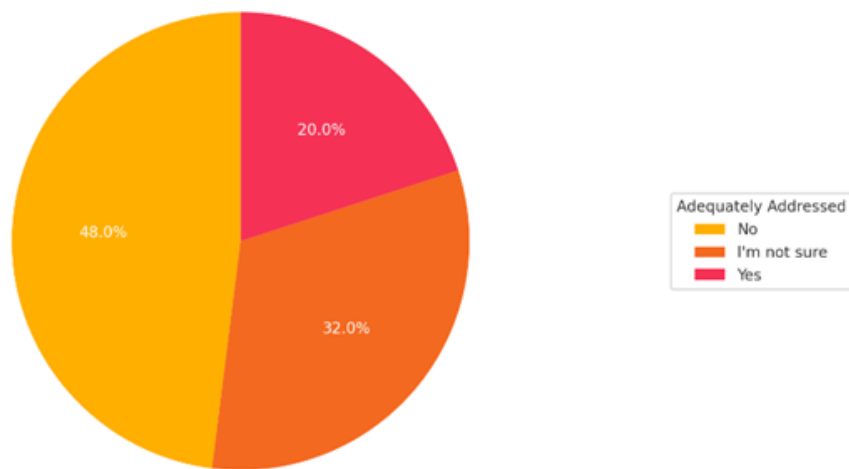
Το διάγραμμα 12 διερωτάται για την ύπαρξη σχεδίου δράσης ή επίσημης πολιτικής για την ισότητα των φύλων στους οργανισμούς. Το 36,0% των συμμετεχόντων/ουσών δηλώνουν ότι ο οργανισμός τους δεν διαθέτει τέτοιο σχέδιο. Ένα άλλο 36,0% δεν είναι σίγουροι ή δεν γνωρίζουν

αν ο οργανισμός τους διαθέτει σχέδιο δράσης. Μόνο το 28,0% επιβεβαιώνει ότι ο οργανισμός τους διαθέτει επίσημη πολιτική για την ισότητα των φύλων. Αυτό αναδεικνύει ένα σημαντικό κενό στις επίσημες πολιτικές και την ανάγκη για σαφέστερη επικοινωνία και εφαρμογή στρατηγικών για την ισότητα των φύλων εντός των οργανισμών. Σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί να υπάρχουν πολιτικές σχετικές με την ισότητα των φύλων, αλλά δεν ακολουθούνται.

3.3.5 Αξιολόγηση της ενσωμάτωσης των θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα τρέχοντα μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής στην Κύπρο

Η ακόλουθη ερώτηση ήταν: «Πιστεύετε ότι τα τρέχοντα μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής στην Κύπρο αντιμετωπίζουν επαρκώς τα θέματα φύλου γενικά;»

Existing Coaching Curricula or Training Seminars in Cyprus Adequately Address Gender Issues

Σχήμα 13: Θέματα φύλου που αντιμετωπίζονται από τα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών ή σεμινάρια κατάρτισης προπονητών

Το Σχήμα 13 απεικονίζει κατά πόσον τα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών προπονητικής ή τα εκπαιδευτικά σεμινάρια στην Κύπρο αντιμετωπίζουν επαρκώς τα ζητήματα φύλου. Το 48,0% των συμμετεχόντων/ουσών πιστεύει ότι τα προγράμματα αυτά δεν αντιμετωπίζουν επαρκώς τα ζητήματα φύλου. Το 32,0% δεν είναι σίγουρο, ενώ το 20,0% πιστεύει ότι αυτά τα προγράμματα σπουδών και τα σεμινάρια καλύπτουν επαρκώς θέματα που σχετίζονται με το φύλο. Αυτό υποδηλώνει ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για βελτίωση και μεγαλύτερη έμφαση στα θέματα φύλου στα προγράμματα εκπαίδευσης προπονητών στην Κύπρο.

3.3.6 Η ενσωμάτωση θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα υφιστάμενα μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής

Educational Institution Incorporates Gender Issues into Coaching Seminars and Curricula

Σχήμα 14: Ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στην προπονητική από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα

Το Σχήμα 14 απεικονίζει κατά πόσον τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενσωματώνουν θέματα φύλου στα σεμινάρια και τα προγράμματα σπουδών προπονητικής. Το 36,0% των συμμετεχόντων/ουσών δηλώνουν ότι τα ιδρύματά τους δεν ενσωματώνουν αυτά τα θέματα, ενώ το 26,0% δεν είναι σίγουρο. Το 24,0% επιβεβαιώνει ότι τα ιδρύματά τους ενσωματώνουν θέματα φύλου, ενώ το 14,0% δεν απάντησε επειδή δεν εργάζεται σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή επειδή το ίδρυμά του δεν διοργανώνει σχετικά σεμινάρια. Αυτό δείχνει μια ποικίλη προσέγγιση για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα εκπαιδευτικά προγράμματα, με ένα σημαντικό ποσοστό να δηλώνει έλλειψη ενσωμάτωσης.

Τα άτομα που απάντησαν «ναι» ή ακόμη και «δεν είμαι σίγουρος» κλήθηκαν -προαιρετικά- να δώσουν περισσότερες λεπτομέρειες, με τις ακόλουθες απαντήσεις:

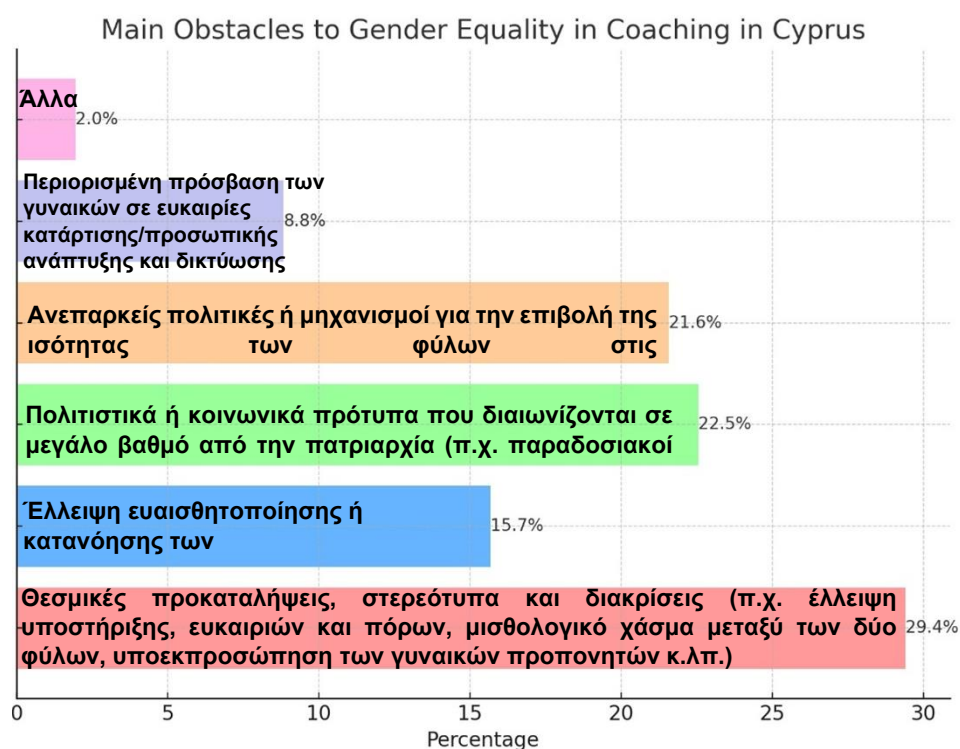
- «Η Σχολή Προπονητών έχει συμπεριλάβει πληροφορίες για την ισότητα και από την αρχή της σεζόν θα υπάρχει ενημέρωση σε όλους τους συνδέσμους Διαιτητών/Κριτών/Στατιστικής Υπηρεσίας. Προβλέπεται η πραγματοποίηση σεμιναρίου / διαδικτυακού για ενημέρωση τόσο των γονέων όσο και των αθλητών»
- «Στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής Προπονητών Καλαθοσφαίρισης υπάρχουν σχετικές ενότητες στα θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα και ειδικά στο μάθημα της Ειδικής Προπονητικής Καλαθοσφαίρισης».
- «Τακτική διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων / σεμιναρίων».
- «Το Ίδρυμά μας δεν οργανώνει προγράμματα σπουδών προπονητών. Ωστόσο, ο αθλητισμός και οι συναφείς δραστηριότητες είναι από τις σημαντικότερες μεθοδολογίες για την προώθηση των στόχων διαφόρων προγραμμάτων και έργων. Στο πλαίσιο αυτό, συμμετέχουμε σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Erasmus+ Sports, τα οποία περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες για προπονητές. Παραδείγματα είναι το RISE Empowered Above Sexual Violence in Sports, Curricular Pathways for Migrants' Empowerment through Sport, Sports Tolerance, #BeActive Actions».

3.4 Εμπόδια και προκλήσεις

3.4.1 Τα κυριότερα εμπόδια για την ισότητα των φύλων στο επάγγελμα του προπονητή στην Κύπρο

Τα κύρια εμπόδια για την ισότητα των φύλων στο επάγγελμα του προπονητή στην Κύπρο περιλαμβάνουν θεσμικές προκαταλήψεις, στερεότυπα και διακρίσεις, καθώς και πολιτιστικά και κοινωνικά πρότυπα που διαιωνίζουν σε μεγάλο βαθμό τους ρόλους των φύλων. Αυτοί οι παράγοντες συμβάλλουν στην έλλειψη εκπροσώπησης και ευκαιριών για τις γυναίκες σε θέσεις προπονητών, περιορίζοντας την ανέλιξη και τη συμμετοχή τους. Επιπλέον, συχνά υπάρχει έλλειψη θεσμικής υποστήριξης και πολιτικών που προωθούν την ισότητα των φύλων στην προπονητική. Οι γυναίκες μπορεί επίσης να αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην εξισορρόπηση επαγγελματικών και προσωπικών υποχρεώσεων, γεγονός που μπορεί να εμποδίσει την ικανότητά τους να ακολουθήσουν καριέρα προπονητή. Η έλλειψη γυναικείων προτύπων και μεντόρων στο επάγγελμα του προπονητή επιδεινώνει περαιτέρω το ζήτημα, καθιστώντας δύσκολο για τις επίδοξες γυναίκες προπονήτριες να βρουν καθοδήγηση και υποστήριξη.

Ακολούθησε η ερώτηση «Ποια πιστεύετε ότι είναι τα κύρια εμπόδια για την ισότητα των φύλων στο επάγγελμα του προπονητή στην Κύπρο;» όπου τα άτομα είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις. Καταγράφηκαν συνολικά 102 επιλογές.

Σχήμα 15: Κύρια εμπόδια για την ισότητα των φύλων στην προπονητική

Το Σχήμα 15 απεικονίζει τα κύρια εμπόδια για την ισότητα των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο. Το 29,4% του συνόλου των απαντήσεων επιλογής αποδόθηκε στις «Θεσμικές προκαταλήψεις, στερεότυπα και διακρίσεις» ως κύριο εμπόδιο. Το 22,5% ανέφερε τα

«Πολιτιστικά ή κοινωνικά πρότυπα που διαιωνίζονται από την πατριαρχία». Το 21,6% επισήμανε τις «Ανεπαρκείς πολιτικές ή μηχανισμούς για την επιβολή της ισότητας των φύλων». Το 15,7% ανέφερε την «Έλλειψη ευαισθητοποίησης ή κατανόησης της δυναμικής των φύλων». Το 8,8% τόνισε την «Περιορισμένη πρόσβαση των γυναικών σε ευκαιρίες κατάρτισης και δικτύωσης», ενώ το 2,0% προσδιόρισε «Άλλους» παράγοντες. Αυτό δείχνει ότι τα θεσμικά και πολιτιστικά ζητήματα θεωρούνται ως τα σημαντικότερα εμπόδια για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στην προπονητική.

Για τις τρεις περιπτώσεις που επέλεξαν «Άλλο», καταγράφηκαν οι ακόλουθες απαντήσεις:

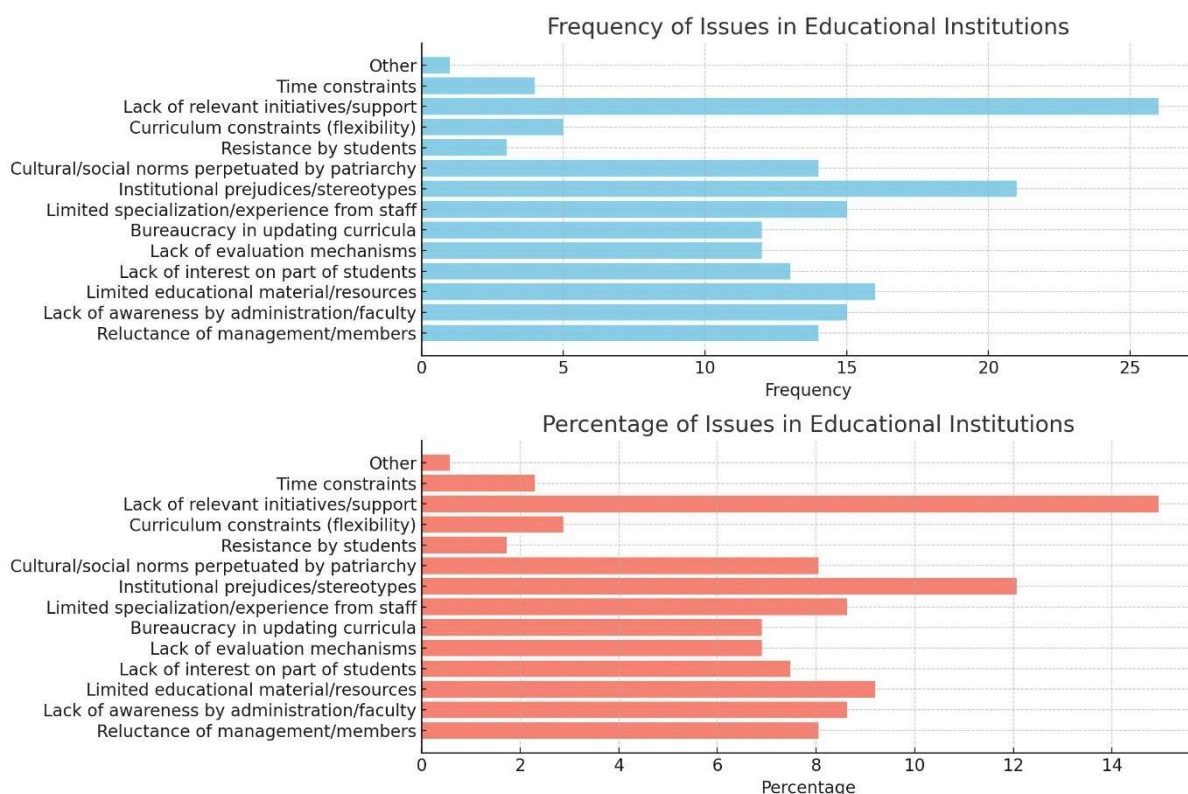
- *«Η υποβάθμιση του γυναικείου μπάσκετ στην Κύπρο γενικά είναι κάτι που μπορεί να αποτρέψει τις γυναίκες από το να ασχοληθούν με την προπονητική. Ωστόσο, αυτό δεν πρέπει να εμποδίζει τις γυναίκες να ασχοληθούν με την αναπτυξιακή προπόνηση και τις ακαδημίες, κάτι που δεν συμβαίνει. Γι' αυτό πιστεύω ότι δεν είναι θέμα οποιουδήποτε οργανισμού που προωθεί την προπονητική αποκλειστικά σε γυναίκες. Διδάσκεται ελεύθερα και ανοιχτά και στα δύο φύλα, είτε παραμείνουν στο άθλημα είτε όχι. Τώρα αν πρέπει να υπάρξουν ξεχωριστές οδηγίες/κατευθύνσεις για την προπονητική στο γυναικείο μπάσκετ συμφωνούμε γιατί είναι κάτι πολύ διαφορετικό από την προπονητική στους άνδρες, αλλά και πάλι δεν μπορεί να γίνει με τρόπο συγκεκριμένο για το φύλο. Μπορεί και ένας άνδρας ή μια γυναίκα να μάθει να επιλέγει τι τον «γεμίζει» περισσότερο, να κάνει τον προπονητή».*
- *«Δεν βλέπω κανένα εμπόδιο.»*
- *«Νομοθεσία, πολιτικές και μέτρα που προωθούν και υποστηρίζουν την ισότητα των φύλων και την άρση των ανισοτήτων».*

3.4.2. Οι κύριες προκλήσεις και εμπόδια για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα υφιστάμενα μαθήματα/προγράμματα σπουδών προπονητικής στην Κύπρο

Οι κύριες προκλήσεις για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα μαθήματα προπονητικής και στα προγράμματα σπουδών στην Κύπρο είναι η απροθυμία της διοίκησης και των μελών της αθλητικής κοινότητας και η έλλειψη ευαισθητοποίησης ή κατανόησης της σημασίας της ισότητας των φύλων. Υπάρχει επίσης έλλειψη σχετικών πρωτοβουλιών και θεσμικής υποστήριξης για την προώθηση προγραμμάτων προπόνησης χωρίς αποκλεισμούς φύλου. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να αντιμετωπίζουν αντίσταση όταν προσπαθούν να εισάγουν θέματα που σχετίζονται με το φύλο σε υπάρχοντα μαθήματα, ενώ μπορεί να υπάρχει έλλειψη διαθέσιμων πόρων και υλικών για την υποστήριξη αυτών των προσπαθειών. Επιπλέον, οι παραδοσιακοί ρόλοι και τα στερεότυπα των φύλων μπορεί να επηρεάσουν το περιεχόμενο και την παράδοση της εκπαίδευσης προπονητών, καθιστώντας δύσκολη την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θεμάτων φύλου.

Η ερώτηση πολλαπλής επιλογής «Ποια πιστεύετε ότι είναι τα κύρια εμπόδια για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα υφιστάμενα μαθήματα/προγράμματα σπουδών προπονητικής στην Κύπρο;», οδήγησε σε 174 επιλογές συνολικά.

Σχήμα 16: Κύριες προκλήσεις και εμπόδια για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα υφιστάμενα μαθήματα προπονητικής

Το Σχήμα 16 απεικονίζει τις διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, με ιδιαίτερη έμφαση στα ζητήματα που σχετίζονται με το φύλο. Η έλλειψη σχετικών πρωτοβουλιών και υποστήριξης σε θεσμικό επίπεδο είναι το πιο συχνά αναφερόμενο ζήτημα, με 26 απαντήσεις που αντιστοιχούν στο 14,9% του συνόλου. Αυτό υποδηλώνει ότι τα ιδρύματα ενδέχεται να μην διαθέτουν δομημένα προγράμματα ή πολιτικές για την αντιμετώπιση των εντοπισμένων προκλήσεων. Οι θεσμικές προκαταλήψεις και τα στερεότυπα σχετικά με τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των φύλων είναι ένα άλλο σημαντικό εμπόδιο, το οποίο έλαβε 21 απαντήσεις και αποτελεί το 12,1% του συνόλου. Αυτό υποδηλώνει ένα διαδεδομένο ζήτημα παγιωμένων προκαταλήψεων εντός των εκπαιδευτικών πλαισίων. Το περιορισμένο εκπαιδευτικό υλικό/πόροι σε σχετικά θέματα και ο περιορισμένος βαθμός εξειδίκευσης / εμπειρίας του διδακτικού προσωπικού είχαν από 15 απαντήσεις, που αντιστοιχούν στο 8,6% του συνόλου των απαντήσεων. Αυτό δείχνει ένα κενό στους διαθέσιμους πόρους και την εμπειρία που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θεμάτων φύλου. Η απροθυμία της διοίκησης και/ή των μελών του εκπαιδευτικού ιδρύματος να προβούν σε αλλαγές και οι Πολιτισμικές ή κοινωνικές νόρμες που διακινούνται κυρίως από την πατριαρχία έλαβαν από 14 απαντήσεις, που αντιστοιχούν στο 8,0% του συνόλου. Αυτό αναδεικνύει την αντίσταση στην αλλαγή και την επιρροή των ευρύτερων κοινωνικών προτύπων στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η έλλειψη ευαισθητοποίησης ή κατανόησης του θέματος από τη διοίκηση ή/και τα μέλη ΔΕΠ είχε επίσης 15 απαντήσεις (8,6%). Αυτό υποδεικνύει την ανάγκη για μεγαλύτερη εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των υπευθύνων. Η γραφειοκρατία/δυσκολίες που σχετίζονται με την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών και η έλλειψη μηχανισμών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των όποιων προσπαθειών έλαβαν από 12 απαντήσεις (6,9%),

υποδεικνύοντας διαδικαστικές και αξιολογικές προκλήσεις στην εφαρμογή και την αξιολόγηση των αλλαγών. Η έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους των φοιτητών αναφέρθηκε από 13 απαντήσεις (7,5%), υποδηλώνοντας ότι η εμπλοκή των φοιτητών σε αυτά τα θέματα μπορεί επίσης να αποτελεί εμπόδιο. Οι χρονικοί περιορισμοί (περιορισμένη δυνατότητα συμπερίληψης πρόσθετου περιεχομένου σε θέματα φύλου) και οι αντιστάσεις εκ μέρους των φοιτητών (ή ο φόβος αντίδρασης) είχαν σχετικά χαμηλά ποσοστά απαντήσεων, με 4 και 3 απαντήσεις αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 2,3% του συνόλου. Άλλοι παράγοντες αναφέρθηκαν λιγότερο, με μόλις 1 απάντηση (0,6%).

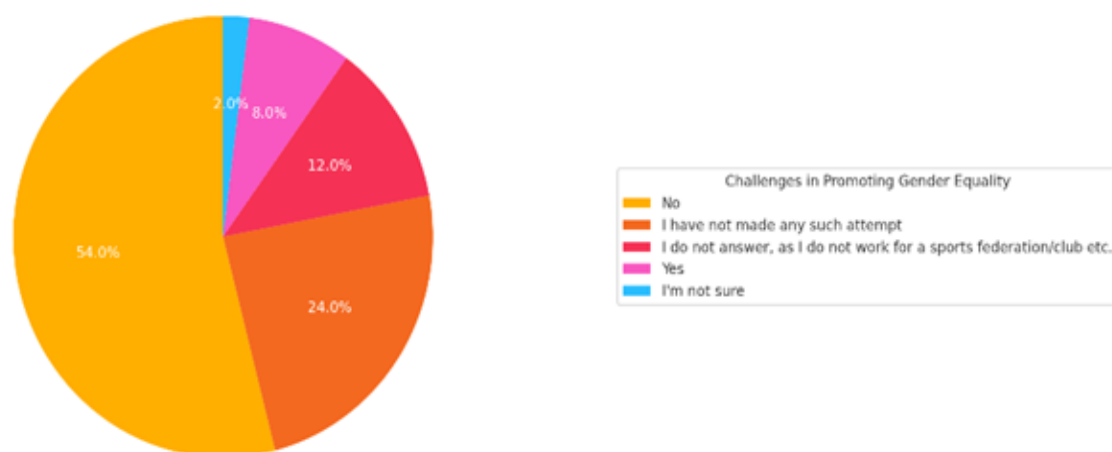
Για τη μία περίπτωση που επέλεξε «Άλλο», η επεξήγηση που δόθηκε ήταν: «Δεν βλέπω κανένα εμπόδιο».

3.4.3 Ειδικές προκλήσεις ή εμπόδια στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική εντός των ενώσεων/ομοσπονδιών/αθλητικών συλλόγων -κυρίως της καλαθοσφαίρισης-

Οι ειδικές προκλήσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων εντός των ενώσεων, των ομοσπονδιών και των αθλητικών συλλόγων μπάσκει περιλαμβάνουν την υπέρβαση των παγιωμένων πολιτισμικών προτύπων και προκαταλήψεων. Συχνά υπάρχει αντίσταση από την ηγεσία και έλλειψη δέσμευσης για την εφαρμογή πολιτικών ισότητας των φύλων. Η απουσία γυναικείων προτύπων και μεντόρων σε προπονητικούς ρόλους επιδεινώνει περαιτέρω το ζήτημα. Επιπλέον, οι γυναίκες προπονητές μπορεί να αντιμετωπίζουν διακρίσεις και έλλειψη σεβασμού από συναδέλφους και αθλητές, γεγονός που μπορεί να υπονομεύσει το κύρος και την αποτελεσματικότητά τους. Ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας του αθλητισμού μπορεί επίσης να δημιουργήσει ένα εχθρικό περιβάλλον για τις γυναίκες, αποθαρρύνοντάς τες να επιδιώξουν θέσεις προπονητή. Επιπλέον, μπορεί να υπάρχουν περιορισμένες ευκαιρίες για τις γυναίκες να αποκτήσουν την απαραίτητη εμπειρία και τα απαραίτητα προσόντα για να εξελιχθούν στην προπονητική τους καριέρα.

Η επόμενη ερώτηση ήταν η εξής: «Έχετε αντιμετωπίσει συγκεκριμένες προκλήσεις ή εμπόδια στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική στο πλαίσιο της ένωσης/ομοσπονδίας/του αθλητικού συλλόγου σας;».

Facing Specific Challenges or Obstacles in Promoting Gender Equality in Coaching

Σχήμα 17: Ειδικές προκλήσεις ή εμπόδια στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική

Το Σχήμα 17 απεικονίζει τις εμπειρίες των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με την αντιμετώπιση προκλήσεων ή εμποδίων στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική. Η πλειοψηφία, 54,0%, αναφέρει ότι δεν αντιμετωπίζει καμία πρόκληση. Το 24,0% δεν έχει κάνει καμία τέτοια προσπάθεια και το 12,0% δεν απάντησε επειδή δεν εργάζεται σε αθλητική ομοσπονδία/ σύλλογο. Το 8,0% των συμμετεχόντων/ουσών έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις, ενώ το 2,0% δεν είναι σίγουρο. Αυτό δείχνει ότι ενώ οι περισσότεροι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες δεν έχουν αντιμετωπίσει εμπόδια, υπάρχει ένα αξιοσημείωτο ποσοστό που έχει αντιμετωπίσει, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για υποστήριξη στην προώθηση της ισότητας των φύλων.

3.4.4 Ειδικές προκλήσεις ή εμπόδια στην ενσωμάτωση θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

3.4.4 Στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι προκλήσεις περιλαμβάνουν ανεπαρκή κατάρτιση και πόρους αφιερωμένους στην ισότητα των φύλων, καθώς και γενική έλλειψη έμφασης στα θέματα φύλου στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών προπονητικής. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί επίσης να αντιμετωπίζουν εμπόδια όπως η περιορισμένη υποστήριξη από τη διοίκηση και τους συναδέλφους, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ιεράρχηση και την αποτελεσματική ενσωμάτωση θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο. Μπορεί να υπάρχει έλλειψη ευαισθητοποίησης και κατανόησης των θεμάτων φύλου μεταξύ των εκπαιδευτικών και των φοιτητών, γεγονός που μπορεί να εμποδίσει τις προσπάθειες για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Επιπλέον, οι παραδοσιακοί ρόλοι και τα στερεότυπα των φύλων μπορεί να επηρεάσουν το περιεχόμενο και την παράδοση της εκπαίδευσης προπονητών, καθιστώντας δύσκολη την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θεμάτων φύλου. Η απουσία σαφών πολιτικών και κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ισότητα των φύλων εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί επίσης να δημιουργήσει εμπόδια στην ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων στα προγράμματα σπουδών προπονητικής.

Η επόμενη ερώτηση ήταν: «Έχετε αντιμετωπίσει συγκεκριμένες προκλήσεις ή εμπόδια στην προσπάθειά σας να ενσωματώσετε θέματα που σχετίζονται με το φύλο για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική εντός του ιδρύματός σας;».

Encountering Specific Challenges or Obstacles in Integrating Gender-related Issues in Courses

Σχήμα 18: Ειδικές προκλήσεις ή εμπόδια στην ενσωμάτωση των θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα μαθήματα

Το Σχήμα 18 απεικονίζει τις εμπειρίες των συμμετεχόντων/ουσών σχετικά με την αντιμετώπιση προκλήσεων ή εμποδίων κατά την ενσωμάτωση θεμάτων που σχετίζονται με το φύλο στα μαθήματα. Το 44,0% των συμμετεχόντων/ουσών αναφέρει ότι δεν αντιμετώπισε καμία πρόκληση. Το 26,0% δεν έχει κάνει καμία τέτοια προσπάθεια και το 16,0% δεν απάντησε επειδή δεν διδάσκει προπονητική ή δεν εργάζεται σε εκπαιδευτικό ίδρυμα. Το 10,0% έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις και το 4,0% δεν είναι σίγουρο. Αυτό δείχνει ότι ενώ πολλοί δεν έχουν αντιμετωπίσει εμπόδια, ένα σημαντικό ποσοστό έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για καλύτερη υποστήριξη και πόρους για την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα εκπαιδευτικά προγράμματα.

3.5 Προτάσεις και συστάσεις

3.5.1 Στρατηγικές ή μέθοδοι που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/συλλόγους κ.λπ. για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο

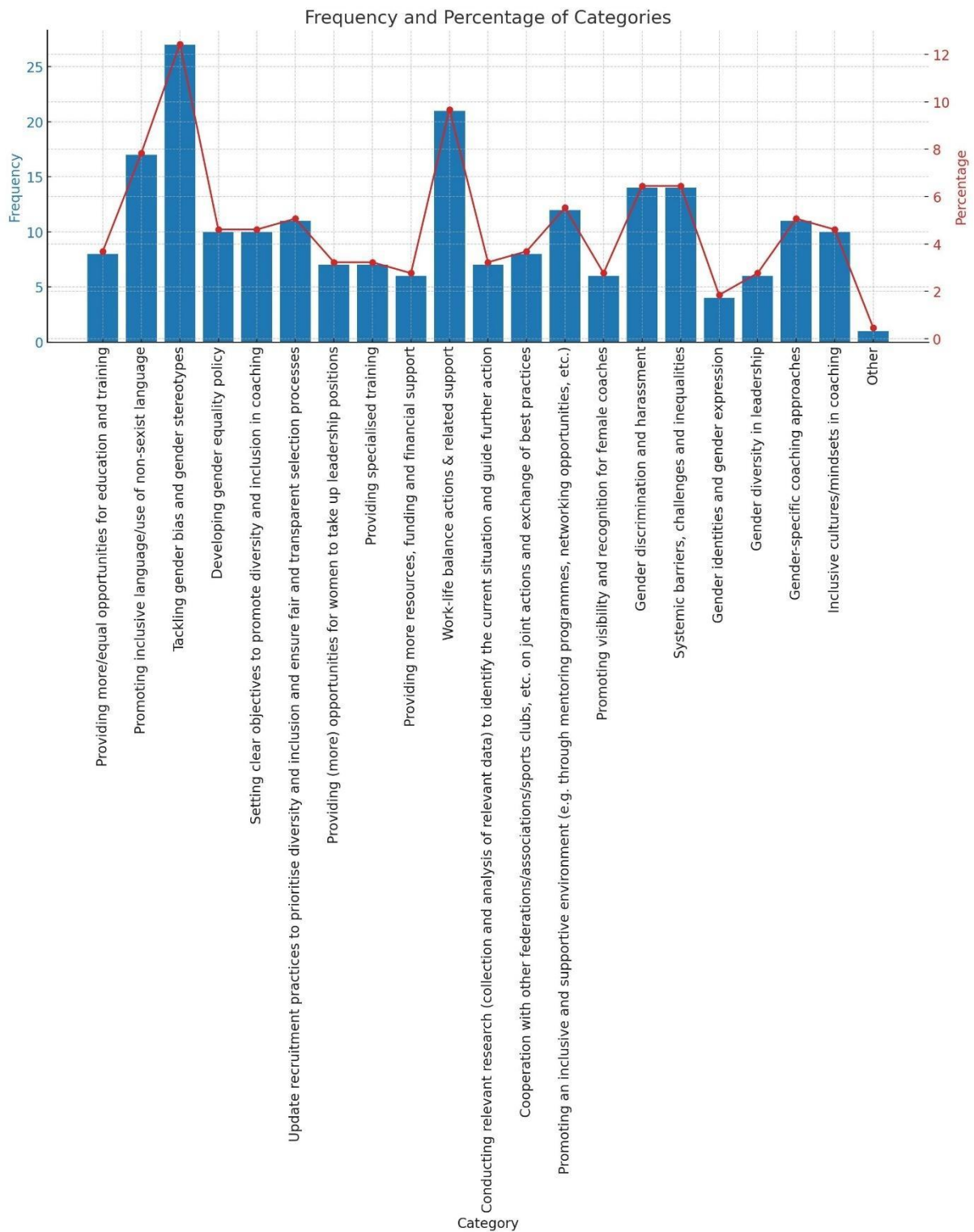
Η επόμενη ερώτηση ήταν «Ποιες από τις ακόλουθες στρατηγικές ή μεθόδους θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/σύλλογοι κ.λπ. για να προωθήσουν την ισότητα των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο;» και επιτρεπόταν η πολλαπλή επιλογή.

Το Σχήμα 19 απεικονίζει τη συχνότητα και το ποσοστό των διαφόρων κατηγοριών που σχετίζονται με τις πρωτοβουλίες και τις προκλήσεις για την ισότητα των φύλων, όπως τις αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες. Παροχή περισσότερων/ισότιμων ευκαιριών για εκπαίδευση και κατάρτιση: το 3,7% (8 επιλογές) του συνόλου των 217 ανέφερε αυτό ως σημαντικό τομέα εστίασης. Προώθηση γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς/χρήση μη σεξιστικής γλώσσας: Το 7,8% (17 επιλογές) το χαρακτήρισε ως σημαντική πρωτοβουλία. Αντιμετώπιση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων φύλου: Αυτή ήταν η πιο συχνά αναφερόμενη κατηγορία, με το 12,4% (27 επιλογές) να την επισημαίνει ως σημαντικό ζήτημα. Ανάπτυξη πολιτικής για την ισότητα των

φύλων: Το 4,6% (10 επιλογές) θεώρησε ότι αυτό είναι ζωτικής σημασίας. Καθορισμός σαφών στόχων για την προώθηση της πολυμορφίας και της ενσωμάτωσης στην προπονητική: Το 4,6% (10 επιλογές) επικεντρώθηκε σε αυτόν τον τομέα. Επικαιροποίηση των πρακτικών πρόσληψης για να δοθεί προτεραιότητα στην ποικιλομορφία και την ένταξη και να διασφαλιστούν δίκαιες και διαφανείς διαδικασίες επιλογής: Το 5,1% (11 επιλογές) επεσήμανε αυτό το θέμα. Παροχή (περισσότερων) ευκαιριών στις γυναίκες να αναλάβουν ηγετικές θέσεις: Το 3,2% (7 επιλογές) επισήμανε ότι αυτό είναι σημαντικό. Παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης: Άλλο 3,2% (7 επιλογές) το θεώρησε απαραίτητο. Παροχή περισσότερων πόρων, χρηματοδότησης και οικονομικής στήριξης: Το 2,8% (6 επιλογές) το θεώρησε ως σημαντική ανάγκη.

Δράσεις εξισορρόπησης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής & σχετική υποστήριξη: Το 9,7% (21 επιλογές) θεώρησε ότι αυτό αποτελεί ουσιαστικό τομέα εστίασης. Διεξαγωγή σχετικής έρευνας για τον προσδιορισμό της τρέχουσας κατάστασης και την καθοδήγηση περαιτέρω δράσεων: Το 3,2% (7 επιλογές) τόνισε αυτή την ανάγκη. Συνεργασία με άλλες ομοσπονδίες/συνδέσμους/αθλητικούς συλλόγους για κοινές δράσεις και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών: Το 3,7% (8 επιλογές) ανέφερε ότι αυτό είναι επωφελές. Προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και υποστήριξης (π.χ. μέσω προγραμμάτων καθοδήγησης, ευκαιριών δικτύωσης κ.λπ.): Το 5,5% (12 επιλογές) το θεώρησε αυτό ως ζωτικής σημασίας. Προώθηση της προβολής και της αναγνώρισης των γυναικών προπονητών: Το 2,8% (6 επιλογές) το θεώρησε σημαντικό. Διακρίσεις και παρενόχληση λόγω φύλου: Το 6,5% (14 επιλογές) το ανέφερε ως ζήτημα. Συστημικά εμπόδια, προκλήσεις και ανισότητες: Άλλο ένα 6,5% (14 επιλογές) αντιμετώπιζε αυτά τα ζητήματα. Ταυτότητες φύλου και έκφραση φύλου: 1,8% (4 επιλογές) επικεντρώθηκε σε αυτόν τον τομέα. Ποικιλομορφία των φύλων στην ηγεσία: Το 2,8% (6 επιλογές) το θεώρησε σημαντικό. Προσεγγίσεις προπόνησης με βάση το φύλο: Το 5,1% (11 επιλογές) το θεώρησε απαραίτητο. Κουλτούρες/νοοτροπίες χωρίς αποκλεισμούς στο coaching: 4,6% (10 επιλογές) επικεντρώθηκαν σε αυτό. Άλλα: Το 0,5% (1 επιλογή) προσδιόρισε άλλους τομείς που δεν αναφέρονται συγκεκριμένα.

Αυτό το διάγραμμα δείχνει ότι ενώ αναλαμβάνονται διάφορες πρωτοβουλίες για την ισότητα των φύλων, η αντιμετώπιση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων λόγω φύλου, η προώθηση μιας γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς και η υποστήριξη της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής είναι μεταξύ των κορυφαίων προτεραιοτήτων. Αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων στο πλαίσιο της καθοδήγησης και της ηγεσίας.

Σχήμα 19: Στρατηγικές ή μέθοδοι για τις αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/συλλόγους για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική

3.5.2 Συγκεκριμένα θέματα σχετικά με το φύλο που πρέπει να περιλαμβάνονται στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών προπονητικής

Τα θέματα που συζητήθηκαν στην προηγούμενη ερώτηση μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν ώστε να συμπεριληφθούν σε μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής. Με τον τρόπο αυτό, οι αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες/σύλλογοι μπορούν να επικεντρωθούν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την ισότητα των φύλων και ταυτόχρονα να προωθήσουν την υιοθέτηση της έννοιας αυτής από το κοινό της ΕΕ (προπονητές, αθλητές κ.λπ.).

3.6 Ενότητα Brainstorming (γενικά σχόλια & επιλεγμένες απαντήσεις)

Η τελευταία ενότητα της έρευνας ήταν μια δραστηριότητα καταϊγισμού ιδεών και οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες κλήθηκαν να συμπληρώσουν τις ακόλουθες προτάσεις με το πρώτο πράγμα που τους ήρθε στο μυαλό:

α) Γυναίκες στην προπονητική/ Γυναίκες προπονητές _____

β) Άνδρες στην προπονητική/Άνδρες προπονητές _____

γ) Ισότητα των φύλων στην προπονητική _____

Οι απαντήσεις στη δραστηριότητα καταϊγισμού ιδεών ήταν οι εξής:

1. Οι περισσότερες απαντήσεις δείχνουν ότι υπάρχουν λίγες γυναίκες στην προπονητική της καλαθοσφαίρισης- ωστόσο, όσες είναι ενεργές θεωρούνται εξίσου ικανές με τους άνδρες συναδέλφους τους. Οι γυναίκες αυτές αντιμετωπίζουν προκλήσεις που σχετίζονται με την αναγνώριση και τις ίσες ευκαιρίες, ωστόσο η συμβολή τους στον τομέα αναγνωρίζεται ως αναγκαία και πολύτιμη. Ορισμένοι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες ανέφεραν ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζονται ήδη ισότιμα με τους άνδρες στην προπονητική, ενώ άλλοι πρότειναν ότι οι γυναίκες είναι ιδιαίτερα κατάλληλες για την προπόνηση νεότερων ατόμων, όπως τα παιδιά.

- «Είναι άξιες της γνώσης, της τεχνογνωσίας και των προοπτικών».
- «Είναι λίγες σε αριθμό»
- «Υπάρχουν λίγες»
- «Πρέπει να διεκδικήσουν τα νόμιμα δικαιώματά τους»
- «Είναι ελάχιστες σε σύγκριση με τους άνδρες»
- «Ισορροπία»
- «ΑΝΑΠΤΥΞΗ»
- «Μπορούν να είναι εξίσου ικανές με τους άνδρες προπονητές»
- «Περίπου 15»
- «Πρέπει να είναι έτοιμες να απαντήσουν σωστά στα παιδιά γιατί έχουν γυναίκα προπονήτρια»
- «Έχουν λιγότερες ευκαιρίες από τους προπονητές»
- «Δεν πρέπει να διαχωρίζονται ανάλογα με το φύλο, αλλά ανάλογα με την ικανότητα»
- «Είναι εξίσου αποτελεσματικές και ειδικά σε γυναικείες ομάδες κάθε επιπέδου»
- «Θα πρέπει να αμείβονται το ίδιο με τους άνδρες»
- «Ελάχιστες»

- «Έχουν το δικαίωμα σε ίσες ευκαιρίες»
  - «είναι σπουδαίες»
  - «πρέπει να διεκδικήσουν»
  - «Ασκούν πάντα κριτική»
  - «Είναι ένα πολύ σημαντικό μέρος στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη ενός αθλητή»
  - «εκτελούν αξιοσημείωτο έργο»
  - «Είναι εξίσου δυναμικές και ικανές να αποδώσουν τα μέγιστα, όπως αναμένεται, εκπαιδευμένες, με ίσες ικανότητες και δεξιότητες με τους άνδρες στον τομέα της προπονητικής».
2. Οι περισσότερες απαντήσεις υπογραμμίζουν τα στερεότυπα και τις αντιλήψεις που περιβάλλουν τους άνδρες στην προπονητική του μπάσκετ, περιγράφουν λεπτομερώς τις προκλήσεις και την τρέχουσα κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στον τομέα αυτό και υπογραμμίζουν την ανάγκη για αλλαγή και πρόοδο προς την κατεύθυνση της ισότητας. Ορισμένες από τις απαντήσεις ήταν οι εξής:
- «Είναι σίγουρο ότι θα βρουν δουλειά»
  - «Είναι πολύ περισσότεροι από τις γυναίκες»
  - «Πρέπει να δώσουν χώρο και να θεωρήσουν τις γυναίκες προπονήτριες ισότιμες»
  - «κυριαρχούν»
  - «ΔΕΝ ΠΕΙΘΟΥΝ»
  - «Δεν πρέπει να υποτιμούν τις γυναίκες προπονήτριες»
  - «Δεν πρέπει να διαχωρίζονται ανάλογα με το φύλο, αλλά ανάλογα με την ικανότητα»
  - «Πρώθηση των γυναικών στην προπονητική»
  - «Μπορούν να γίνουν ισχυροί σύμμαχοι στην προώθηση ενός δικαιότερου μέλλοντος για τις γυναίκες στον αθλητισμό. Η επιρροή και η ηγεσία τους μπορούν να δημιουργήσουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, παρέχοντας ευκαιρίες και δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες για την αντιμετώπιση της ανισότητας στον αθλητισμό»
  - «Προτιμούνται πάντα»
  - «Έχουν περισσότερες ευκαιρίες να αναγνωριστούν αν τους ανοίξουν αρκετές πόρτες σε αυτόν τον χώρο με ελάχιστους περιορισμούς».

Η ισότητα των φύλων στην προπονητική αναγνωρίζεται ευρέως ως σημαντική και αναγκαία καθ' όλη τη διάρκεια του καταιγισμού ιδεών. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, παραμένουν σημαντικές προκλήσεις και εμπόδια, που απαιτούν συλλογική προσπάθεια και δέσμευση από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς για την αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων. Ορισμένες από τις απαντήσεις που δόθηκαν είναι:

- «Χρειάζεται άμεση ενεργοποίηση και μέτρα για τη στήριξή της»
- «ανύπαρκτη»
- «Είναι πολύ σημαντικό θέμα»
- «ΠΡΕΠΕΙ»
- «Χρειάζεται ακόμη βελτίωση, αλλά έχει κάνει βήματα προς τα εμπρός σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια»
- «Πρέπει να θεωρείται δεδομένο»
- «πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω και να εργαστεί προς αυτή την κατεύθυνση»
- «Είναι αυτονόητο ότι μπορεί να εφαρμοστεί»

- «Θα έπρεπε να είναι αυτονόητο»
- «Πρέπει να παρέχονται ουσιαστικές πληροφορίες στα συνδικάτα και να προωθούνται για το καλό όλων. Δεν πρόκειται μόνο για τη βοήθεια των γυναικών, αλλά για την παροχή της ευκαιρίας και του περιβάλλοντος για να βοηθήσουν τα σωματεία / ομοσπονδίες / οργανισμούς».
- «Η ισότητα των φύλων στην προπονητική πρέπει να σχεδιάζεται, να προωθείται και να εφαρμόζεται με διατομεακή προσέγγιση (ανεξάρτητα από τη σεξουαλική ταυτότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το φύλο, τη φυλή, την εθνικότητα, την τάξη και άλλους παράγοντες που οδηγούν σε διακρίσεις και διαχωρισμό), για την χωρίς αποκλεισμούς, ισότιμη και ίση μεταχείριση όλων».

3.7 Τελικές παρατηρήσεις

3.7.1 Πρόσθετα σχόλια/ιδέες π.χ. σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική ή σχετικά θέματα

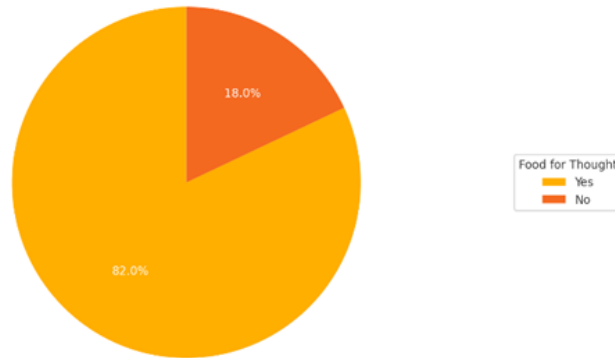
Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν πρόσθετα σχόλια ή να μοιραστούν ιδέες και προτάσεις σχετικά με τα θέματα της έρευνας. Ακολουθούν ορισμένες αντιπροσωπευτικές απαντήσεις:

- ✓ Πρέπει επιτέλους να δοθούν ευκαιρίες στις γυναίκες προπονητές να διαπρέψουν!
- ✓ Η πρακτική του coaching είναι ανοιχτή σε κάθε άτομο, ανεξάρτητα από το φύλο του. Εξαρτάται κατά τη γνώμη μου από την προσωπικότητα, τη γνωστική ικανότητα και την εμπειρία του ενδιαφερόμενου. Φυσικά, αρκεί να ασχοληθούν με το θέμα αυτό με το κατάλληλο εύρος, τη γνώση και την κατανόηση από τους φορείς που προσφέρουν τις θέσεις εργασίας...
- ✓ Οι γυναίκες συνήθως δεν λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Πρέπει πάντα να είμαστε 110% για να μας αναγνωρίζουν οι άνθρωποι. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μιλούν πάντα για την ανδρική πλευρά του μπάσκετ. Όλοι μιλούν πάντα για τις ομάδες των αγοριών ή των ανδρών. Οι νεαρές παίκτριες σπάνια αναγνωρίζονται, εκτός αν έχουν κάνει κάτι τρελό για να τραβήξουν την προσοχή στους εαυτούς τους και στην ομάδα τους. Οι γυναίκες προπονητές κρίνονται πάντα περισσότερο από τους άνδρες. Πρέπει να είμαστε δύο φορές πιο έτοιμες, και να έχουμε γνώσεις και να μειώνουμε τα λάθη όσο το δυνατόν περισσότερο, αλλιώς λαμβάνουμε αρνητική προσοχή και γνώμες. Οι διαιτητές αντιμετωπίζουν επίσης διαφορετικά τους άνδρες και τις γυναίκες.
- ✓ Πιστεύω ότι υπάρχει αξιοκρατία τόσο στα Σωματεία όσο και στην Ομοσπονδία.
- ✓ Συγχαρητήρια για την έρευνα. Παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τα αποτελέσματα στο (το συγκεκριμένο email)
- ✓ Ναι, θα ήθελα γενικά να ασχοληθώ περισσότερο με το έργο γενικά.

3.7.2 Ο αντίκτυπος της διαδικτυακής έρευνας SheCOACH στους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες

Εικόνα 20:

Research Provided "Food for Thought" and Broadened Views on Gender Equality in Coaching

Το Σχήμα 20 δείχνει τον αντίκτυπο της έρευνας στην παροχή «τροφής για σκέψη» και στη διεύρυνση των απόψεων σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική. Η σημαντική πλειοψηφία, 82,0%, ανέφερε ότι η έρευνα παρείχε πολύτιμες γνώσεις και διεύρυνε τις απόψεις τους σχετικά με το θέμα. Εν τω μεταξύ, το 18,0% θεώρησε ότι η έρευνα δεν παρείχε τέτοιες γνώσεις. Αυτό δείχνει ότι η έρευνα ήταν αποτελεσματική για τους περισσότερους ερωτηθέντες όσον αφορά την ενίσχυση της κατανόησης και των προοπτικών τους σχετικά με την ισότητα των φύλων στο coaching.

4. Αποτελέσματα των συνεντεύξεων

4.1 Προφίλ συμμετεχουσών

Όλα τα άτομα που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις του SheCOACH στην Κύπρο υπέγραψαν έντυπα συγκατάθεσης, τα οποία τους ενημέρωναν ότι όλα τα ευρήματα θα καταγραφούν ανώνυμα και ότι δεν θα μπορούν να ταυτοποιηθούν σε οποιοσδήποτε εκθέσεις ή δημοσιεύσεις.

Οι εμπειρογνώμονες από τις οποίες παραχωρήθηκαν συνεντεύξεις στην Κύπρο περιλάμβαναν μια διαφορετική ομάδα επαγγελματιών, αποτελούμενη από 5 γυναίκες με διαφορετικό βαθμό εμπειρίας στην προπονητική ή/και τη διοίκηση του αθλητισμού. Οι συμμετέχουσες έχουν υπόβαθρο κυρίως στην καλαθοσφαίριση, με εμπειρία που κυμαίνεται από την ενεργό προπονητική μέχρι διοικητικούς ρόλους σε αθλητικούς και μη αθλητικούς οργανισμούς. Ορισμένες έχουν επίσης ασχοληθεί με την τριτοβάθμια εκπαίδευση, διδάσκοντας σε σχολές προπονητών/τριών. Η επαγγελματική τους εμπειρία εκτείνεται από πέντε έως είκοσι χρόνια, ενώ αρκετές κατέχουν σημαντικές θέσεις στην ομοσπονδία και στα σωματεία. Αυτή η ποικιλομορφία παρείχε μια ευρεία προοπτική για την τρέχουσα κατάσταση της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο.

4.2 Ευαισθητοποίηση και κατανόηση

4.2.1 Εξοικείωση των συμμετεχόντων/ουσών με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική και η ερμηνεία του όρου από αυτούς

Οι περισσότερες συμμετέχουσες ήταν εξοικειωμένες με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική, αν και ο βαθμός κατανόησής τους διέφερε. Ορισμένες την όρισαν ως την παροχή ίσων ευκαιριών και δικαιωμάτων τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες, ενώ άλλοι τόνισαν την ανάγκη για ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς όπου όλοι μπορούν να ευδοκιμήσουν ανεξάρτητα από το φύλο. Υπήρξε συναίνεση ως προς τη σημασία της προώθησης του σεβασμού και των ίσων ευκαιριών στο επάγγελμα του coaching. Ένας συνεντευξιαζόμενος ανέφερε ότι ενώ ο όρος ήταν γνωστός, η πρακτική εφαρμογή των αρχών της ισότητας των φύλων στο coaching δεν ήταν τόσο διαδεδομένη. Μία άλλη συμμετέχουσα σημείωσε ότι η πραγματική ισότητα των φύλων θα σήμαινε όχι μόνο ίσες ευκαιρίες αλλά και ίση μεταχείριση και αμοιβή για άνδρες και γυναίκες προπονητές.

4.2.2 Αξιολόγηση της σημασίας που έχει για τους αθλητικούς οργανισμούς/ ομοσπονδίες/ ομοσπονδίες να ασχοληθούν με την ισότητα των φύλων στην προπονητική και για τους παρόχους εκπαίδευσης προπονητών να ασχοληθούν με την ισότητα των φύλων στην προπονητική στα μαθήματά τους

Οι συμμετέχουσες συμφώνησαν ότι το επάγγελμα του προπονητή/τριας είναι κυρίως ανδροκρατούμενο, τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς. Αναγνώρισαν την ανάγκη οι αθλητικοί οργανισμοί και οι πάροχοι προπονητικής εκπαίδευσης να ασχοληθούν με την ισότητα των φύλων. Παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος, υπάρχει ακόμη σημαντικό ταξίδι προς την επίτευξη της

πλήρους ισότητας των φύλων στην προπονητική. Η ενσωμάτωση των αρχών της ισότητας των φύλων στα προγράμματα σπουδών και η προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς στην εκπαίδευση προπονητών θεωρήθηκαν ως κρίσιμα βήματα προς τα εμπρός. Αρκετές συμμετέχουσες τόνισαν ότι η αντιμετώπιση της ισότητας των φύλων στην προπονητική δεν αφορά μόνο τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για τις γυναίκες, αλλά και την αλλαγή των πολιτισμικών αντιλήψεων και προκαταλήψεων που συχνά υπονομεύουν το δυναμικό των γυναικών σε ρόλους προπονητών.

4.3 Τρέχουσα κατάσταση και υφιστάμενες πρακτικές

4.3.1 Υφιστάμενες πρωτοβουλίες ή προσπάθειες στο πλαίσιο αθλητικών ενώσεων/ομοσπονδιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο και πέραν αυτής

Οι συμμετέχουσες σημείωσαν ότι ενώ υπάρχουν ορισμένες πρωτοβουλίες για την προώθηση της ισότητας των φύλων, οι προσπάθειες αυτές βρίσκονται συχνά σε αρχικό στάδιο ή είναι περιορισμένης εμβέλειας. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης, για παράδειγμα, έχει υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με την Επίτροπο Ισότητας των Φύλων για την ανάπτυξη προγραμμάτων με στόχο την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην καλαθοσφαίριση. Παρά τις προσπάθειες αυτές, παραμένει ένα σημαντικό κενό στον αριθμό των γυναικών σε προπονητικούς ρόλους. Μία συνεντευξιαζόμενη περιέγραψε μια πρόσφατη πρωτοβουλία όπου οι γυναίκες προπονήτριες ενθαρρύνονταν ειδικά να υποβάλουν αίτηση για προπονητικές θέσεις σε ομάδες νέων, αν και ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος τέτοιων πρωτοβουλιών δεν έχει ακόμη φανεί.

4.3.2 Υπάρχουσα κατάσταση και τρέχουσες πρωτοβουλίες σε εκπαιδευτικά ιδρύματα/ πανεπιστήμια/κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο όσον αφορά την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα μαθήματα/προγράμματα κατάρτισης προπονητών και στα προγράμματα σπουδών

Ορισμένα πανεπιστήμια στην Κύπρο έχουν αρχίσει να ασχολούνται με θέματα φύλου στα προγράμματα σπουδών τους, ενσωματώνοντας συζητήσεις για την ισότητα των φύλων σε διάφορα μαθήματα. Ωστόσο, δεν υπάρχει κανένα αυτόνομο μάθημα για την ισότητα των φύλων στην προπονητική. Η έμφαση δίνεται σε μια οριζόντια προσέγγιση όπου τα θέματα φύλου ενσωματώνονται στις καθημερινές διδακτικές πρακτικές. Για παράδειγμα, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, τα θέματα ισότητας των φύλων περιλαμβάνονται στα μαθήματα αθλητικής διαχείρισης και φυσικής αγωγής, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι φοιτητές, ανεξάρτητα από την ειδικότητά τους, είναι ενήμεροι για αυτά τα κρίσιμα ζητήματα. Ωστόσο, οι ερωτηθέντες και οι ερωτηθείσες αναγνώρισαν ότι θα ήταν ευεργετικό να υπάρχουν πιο δομημένες και εστιασμένες ενότητες για την ισότητα των φύλων.

4.4 Προκλήσεις και εμπόδια

4.4.1 Προκλήσεις και εμπόδια στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο

Οι πολιτισμικές και κοινωνικές συμπεριφορές αναγνωρίστηκαν ως σημαντικά εμπόδια στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική. Η αντίληψη ότι οι γυναίκες είναι λιγότερο ικανές από τους άνδρες σε ρόλους προπονητή εξακολουθεί να υφίσταται, καθιστώντας δύσκολο για τις γυναίκες να αποκτήσουν ίσες ευκαιρίες και αναγνώριση. Επιπλέον, οι οικογενειακές υποχρεώσεις επισημάνθηκαν ως σημαντικό εμπόδιο για τις γυναίκες που επιδιώκουν καριέρα προπονητή. Μία ερωτώμενη επεσήμανε ότι η παραδοσιακή άποψη ότι οι γυναίκες είναι κυρίως φροντιστές περιορίζει την ικανότητά τους να δεσμευτούν στα απαιτητικά προγράμματα που απαιτούνται στην προπονητική. Ένα άλλο εμπόδιο που αναφέρθηκε ήταν η έλλειψη ορατών γυναικείων προτύπων σε θέσεις προπονητών, η οποία μπορεί να αποτρέψει τις νεαρές γυναίκες από το να εξετάσουν την προπονητική ως βιώσιμη επαγγελματική πορεία.

4.4.2 Συγκεκριμένα παραδείγματα που αφορούν αθλητικές ενώσεις/ομοσπονδίες και εκπαιδευτικά ιδρύματα

Αν και δεν δόθηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα, οι συμμετέχουσες τόνισαν την ανάγκη για συνεχείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προκαταλήψεων λόγω φύλου και την προώθηση της ισότητας στους οργανισμούς τους. Ορισμένες σημείωσαν ότι ενώ μπορεί να υπάρχουν πολιτικές στα χαρτιά, η πρακτική εφαρμογή τους συχνά υπολείπεται. Για παράδειγμα, μια αθλητική ομοσπονδία διαθέτει πολιτική για την ισότητα των φύλων, αλλά δεν διαθέτει τους απαραίτητους πόρους και τη δέσμευση για την αποτελεσματική εφαρμογή της. Μία άλλη συμμετέχουσα τόνισε την ανάγκη για πιο ισχυρά δίκτυα καθοδήγησης και υποστήριξης για τις γυναίκες προπονητές εντός των αθλητικών ενώσεων.

4.5 Προτάσεις και συστάσεις

4.5.1 Προτάσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική εντός των ενώσεων/ομοσπονδιών και τρόποι για την υπέρβαση των εμποδίων και την ενσωμάτωση των πτυχών που σχετίζονται με το φύλο στα μαθήματα και τα εκπαιδευτικά προγράμματα σπουδών στην Κύπρο

Η προώθηση της ισότητας των φύλων απαιτεί μια ολιστική προσέγγιση, η οποία περιλαμβάνει εκστρατείες ευαισθητοποίησης, προγράμματα κατάρτισης και αλλαγές πολιτικής στους αθλητικούς οργανισμούς και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ο εορτασμός και η προώθηση των επιτευγμάτων των γυναικών προπονητών μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των στερεοτύπων και να ενθαρρύνει περισσότερες γυναίκες να ακολουθήσουν καριέρα προπονητή. Μία ερωτώμενη πρότεινε την εφαρμογή υποχρεωτικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την ισότητα των φύλων για όλα τα μέλη των αθλητικών οργανώσεων. Μία άλλη συνέστησε τη δημιουργία ειδικών υποτροφιών και ευκαιριών χρηματοδότησης για τις γυναίκες που θέλουν να ακολουθήσουν εκπαίδευση προπονητριών.

4.5.2 Πόροι ή μηχανισμοί υποστήριξης που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική εντός των οργανισμών/ομοσπονδιών στην Κύπρο

Η πρόσβαση σε ενημερωμένο εκπαιδευτικό υλικό για θέματα φύλου είναι ζωτικής σημασίας για τους παρόχους εκπαίδευσης προπονητών/τριών. Η συνεργασία μεταξύ ομοσπονδιών, ενώσεων και μέσων ενημέρωσης για την ανάδειξη των επιτευγμάτων των γυναικών προπονητριών και την αμφισβήτηση των υφιστάμενων στερεοτύπων είναι επίσης απαραίτητη. Μία συμμετέχουσα ανέφερε τη σημασία των διαδικτυακών πλατφορμών και πόρων που μπορούν να παρέχουν συνεχείς ευκαιρίες μάθησης σχετικά με την ισότητα των φύλων. Μία άλλη πρότεινε τη δημιουργία συμμαχιών με διεθνείς φορείς που είναι ήδη επιτυχημένοι στην προώθηση της ισότητας των φύλων στον αθλητισμό για να μαθαίνουν και να προσαρμόζουν τις βέλτιστες πρακτικές.

4.5.3 Συγκεκριμένα θέματα που πρέπει να περιλαμβάνονται σε ένα πρόγραμμα σπουδών προπονητικής, το οποίο στοχεύει στην προώθηση της ισότητας των φύλων

Τα προτεινόμενα θέματα περιλαμβάνουν ίσα δικαιώματα, βέλτιστες πρακτικές από άλλες χώρες και ειδικά θέματα φύλου προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις προκλήσεις των διαφόρων αθλημάτων. Μία ερωτώμενη τόνισε τη σημασία της συμπερίληψης μελετών περίπτωσης και πραγματικών παραδειγμάτων επιτυχημένων γυναικών προπονητριών. Άλλες συνέστησαν μαθήματα σχετικά με τις ηγετικές δεξιότητες, την επίλυση συγκρούσεων και την αποτελεσματική επικοινωνία, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για όλους τους προπονητές/τριες, αλλά ιδιαίτερα ωφέλιμα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με το φύλο.

4.6 Μελλοντικά σχέδια και περαιτέρω συμμετοχή

4.6.1 Εκδήλωση ενδιαφέροντος για περαιτέρω συμμετοχή στην πρωτοβουλία SheCOACH

Όλες οι συμμετέχουσες εξέφρασαν ενδιαφέρον για περαιτέρω συμμετοχή στο πρόγραμμα SheCOACH. Ωστόσο, ορισμένες ανέφεραν ότι θα πρέπει να ακολουθηθούν επίσημες διαδικασίες για να συμμετάσχουν επίσημα οι ενώσεις ή οι ομοσπονδίες τους. Αναγνώρισαν τα δυνητικά οφέλη της πρωτοβουλίας για την προώθηση της ισότητας των φύλων και ήταν πρόθυμες να υποστηρίξουν και να συμβάλουν στους στόχους της. Ορισμένες πρότειναν τη διοργάνωση τακτικών εργαστηρίων και συνεδρίων για τη διατήρηση της δυναμικής και τη συνεχή συνεργασία με την ευρύτερη κοινότητα προπονητών σε θέματα φύλου.

4.6.2 Ειδικοί στόχοι ή επιδιώξεις σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική για το εγγύς μέλλον

Οι συμμετέχουσες ανέφεραν στόχους όπως η αύξηση της κάλυψης του γυναικείου αθλητισμού από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι προσπάθειες αμφισβήτησης των στερεοτύπων των φύλων. Επισημάνθηκαν επίσης η οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των γυναικών προπονητών και η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών. Συγκεκριμένοι στόχοι περιλάμβαναν την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού γυναικών σε προπονητικούς ρόλους εντός της επόμενης πενταετίας και την ανάπτυξη προγραμμάτων καθοδήγησης για νεαρές προπονήτριες. Επιπλέον, ορισμένες

συμμετέχουσες πρότειναν τη θέσπιση μετρήσεων αξιολόγησης για την τακτική αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων ισότητας των φύλων.

4.7 Ενότητα καταϊγισμού ιδεών (γενικά σχόλια και επιλεγμένες απαντήσεις)

Οι συμμετέχουσες μοιράστηκαν μια σειρά από σκέψεις σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική, τονίζοντας διάφορες σημαντικές πτυχές. Οι γυναίκες στην προπονητική περιεγράφηκαν ως εξαιρετικές και απαραίτητες, ιδίως όσον αφορά την ικανότητά τους να παρακινούν τους νεότερους αθλητές και να λειτουργούν ως πρότυπα. Παρά τα πλεονεκτήματα αυτά, ο τομέας παραμένει ανδροκρατούμενος, με πολλούς ερωτηθέντες να τονίζουν την ανάγκη οι άνδρες να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση της συμπεριφοράς τους και των επιπτώσεών της στη δυναμική των φύλων.

Η επίτευξη της ισότητας των φύλων στην προπονητική αναγνωρίστηκε παγκοσμίως ως ένας δύσκολος αλλά κρίσιμος στόχος. Προσδιορίστηκαν διάφορα βήματα για την προώθηση και την υποστήριξη των γυναικών προπονητών. Αυτά περιλαμβάνουν την εφαρμογή στοχευμένων στρατηγικών πρόσληψης, την παροχή προγραμμάτων καθοδήγησης και την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.

Μία ερωτώμενη πρότεινε ότι οι αθλητικοί οργανισμοί θα πρέπει να υιοθετήσουν πολιτική μηδενικής ανοχής απέναντι στις διακρίσεις λόγω φύλου. Αυτό θα περιελάμβανε την αυστηρή επιβολή κανόνων κατά της σεξιστικής συμπεριφοράς, της παρενόχλησης και της άניσης μεταχείρισης, δημιουργώντας ένα ασφαλέστερο και πιο περιεκτικό περιβάλλον για τις γυναίκες προπονήτριες.

Μία άλλη συμμετέχουσα τόνισε τη σημασία του συνεχούς διαλόγου και της εκπαίδευσης σε θέματα φύλου. Υποστήριξε ότι τα τακτικά εργαστήρια, σεμινάρια και ανοικτές συζητήσεις είναι απαραίτητα για να διατηρείται η κοινότητα δεσμευμένη και ενημερωμένη σχετικά με την ισότητα των φύλων. Αυτές οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες θα πρέπει να αφορούν τόσο τις συνειδητές όσο και τις ασυνείδητες προκαταλήψεις, καλλιεργώντας μια κουλτούρα σεβασμού και κατανόησης.

Επιπλέον, επισημάνθηκε ότι η ορατή δέσμευση της ηγεσίας είναι ζωτικής σημασίας. Οι αθλητικοί οργανισμοί θα πρέπει να δεσμεύονται δημοσίως για τους στόχους της ισότητας των φύλων και να διαθέτουν πόρους για την υποστήριξη αυτών των πρωτοβουλιών. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει οικονομική υποστήριξη για γυναίκες προπονητές, χορηγία κλινικών προπονητών γυναικών και προγράμματα αναγνώρισης που αναδεικνύουν τα επιτεύγματα των γυναικών προπονητών.

Εν κατακλείδι, ενώ υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στο coaching, οι συλλογικές ιδέες των συμμετεχόντων/ουσών υπογραμμίζουν μια σαφή πορεία προς τα εμπρός. Με την προώθηση της αριστείας και της αναγκαιότητας των γυναικών στο coaching, την εφαρμογή αυστηρών πολιτικών κατά των διακρίσεων, την προώθηση της συνεχούς εκπαίδευσης και τη διασφάλιση ισχυρής δέσμευσης της ηγεσίας, μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος προς ένα πιο ισότιμο τοπίο στην προπονητική.

5. Τελικά συμπεράσματα και προτάσεις σε εθνικό επίπεδο

Η Εθνική Έκθεση SheCOACH για την Κύπρο εκπονήθηκε από το CBF. Καταγράφηκαν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

α) Η διαδικτυακή έρευνα SheCOACH για την Κύπρο (η οποία ήταν ενεργή μεταξύ Απριλίου - Μαΐου 2024), είχε 50 απαντήσεις από επαγγελματίες σε συλλόγους καλαθοσφαίρισης, κυρίως προπονητές (10 άτομα/20%), επαγγελματίες από εθνικές ή περιφερειακές ενώσεις/ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης (16 άτομα/32%), μέλη ΔΕΠ & επαγγελματίες από εκπαιδευτικούς φορείς που προσφέρουν μαθήματα προπονητικής, όπως πανεπιστήμια, επαγγελματικά κέντρα, κολέγια κ.λπ. (6 άτομα/12%), προσωπικό/επαγγελματίες σε άλλες αθλητικές ομοσπονδίες/ συνδέσμους / συλλόγους (5 άτομα/10%), και άλλους σχετικούς φορείς (12 άτομα/24%).

β) τις συνεντεύξεις του SheCOACH (Ιούνιος 2024) με 5 αθλητικούς εμπειρογνώμονες από την Κύπρο, με 5 γυναίκες με διαφορετικό βαθμό εμπειρίας στην προπονητική ή/και τη διοίκηση του αθλητισμού.

Η ανάλυση των δεδομένων αποκαλύπτει διάφορα συμπεράσματα σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική στην Κύπρο, τα οποία θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του D2.3: Έκθεση με συστάσεις για την αντιμετώπιση των κενών γνώσης στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου. Η έκθεση αυτή θα αποτελέσει τη βάση για το Πακέτο Εργασίας 3, το οποίο περιλαμβάνει την ανάπτυξη του προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων SheCOACH για τους παρόχους εκπαίδευσης προπονητών σχετικά με την ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στα προγράμματα σπουδών (Εργασία 3.1) και την πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση του προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων (Εργασία 3.2). Ορισμένα βασικά ευρήματα από την πρωτογενή έρευνα του έργου SheCOACH συνοψίζονται παρακάτω:

Τρέχουσα κατάσταση σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική:

Η κατάσταση της ισότητας των φύλων στην προπονητική της καλαθοσφαίρισης στην Κύπρο αποκαλύπτει ένα τοπίο που εξακολουθεί να καταλαμβάνεται κυρίως από άνδρες, αντανakλώντας μια ευρύτερη τάση που παρατηρείται σε διάφορα αθλήματα. Ενώ έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος τα τελευταία χρόνια, η εκπροσώπηση των γυναικών σε ρόλους προπονητών παραμένει σημαντικά χαμηλή. Η διαφορά αυτή εξακολουθεί να υφίσταται ακόμη και σε περίπτωση απουσίας εμφανών διακρίσεων λόγω φύλου, γεγονός που υποδηλώνει ότι υπάρχουν πιο ανεπαίσθητα και συστημικά εμπόδια.

Η ηλεκτρονική έρευνα και οι συνεντεύξεις του έργου SheCOACH αποκαλύπτουν μια γενική ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών προπονητών σε θέματα ισότητας των φύλων. Ωστόσο, η ευαισθητοποίηση αυτή συχνά δεν οδηγεί σε συγκεκριμένες δράσεις. Πολλοί ερωτηθέντες και ερωτηθείσες από αθλητικές ενώσεις, ομοσπονδίες και συλλόγους καλαθοσφαίρισης στην Κύπρο πιστεύουν ότι οι εν λόγω φορείς δεν κάνουν αρκετά για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Προσπάθειες όπως ο σχηματισμός ομάδων μεικτών φύλων και η συμμετοχή γυναικών προπονητών στις εθνικές ομάδες γυναικών αναγνωρίζονται, αλλά συχνά θεωρούνται ανεπαρκείς και χωρίς στρατηγική προσέγγιση.

Εμπόδια και προκλήσεις:

1. Υπάρχει μια βαθιά ριζωμένη αντίληψη ότι οι γυναίκες είναι λιγότερο ικανές από τους άνδρες σε ρόλους προπονητή/τριας. Αυτή η πολιτισμική προκατάληψη περιορίζει τις ευκαιρίες για τις γυναίκες και επηρεάζει την αναγνώριση και την εξέλιξή τους στο επάγγελμα του προπονητή. Οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων εξακολουθούν να επηρεάζουν την αντίληψη και τη μεταχείριση των γυναικών προπονητών.
2. Πολλές γυναίκες αντιμετωπίζουν πρόσθετες οικογενειακές ευθύνες που περιορίζουν την ικανότητά τους να δεσμεύονται στα απαιτητικά προγράμματα που απαιτούνται για την καριέρα προπονητή/τριας. Αυτή η διπλή επιβάρυνση μπορεί να αποτρέψει τις γυναίκες από το να επιδιώξουν ή να εξελιχθούν σε ρόλους προπονήτριας.
3. Η σπανιότητα των γυναικών προπονητών σε ορατές, υψηλού προφίλ θέσεις λειτουργεί ως σημαντικός αποτρεπτικός παράγοντας για τις νέες γυναίκες που σκέφτονται να κάνουν καριέρα προπονητή. Χωρίς πρότυπα, οι επίδοξες προπονήτριες μπορεί να αποθαρρύνονται από το να εισέλθουν ή να επιμείνουν στο επάγγελμα.
4. Παρά τις πολιτικές που προωθούν την ισότητα των φύλων, η πρακτική εφαρμογή τους συχνά υπολείπεται. Πολλοί αθλητικοί οργανισμοί και εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Κύπρο δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους και τη δέσμευση για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των πολιτικών. Υπάρχει κρίσιμη ανάγκη για ισχυρά δίκτυα καθοδήγησης και υποστήριξης ειδικά σχεδιασμένα για γυναίκες προπονητές.

Προτάσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική:

- Η αντιμετώπιση της ισότητας των φύλων στην προπονητική απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που ξεκινά από τη γενική εκπαίδευση και επικεντρώνεται προοδευτικά στην αθλητική εκπαίδευση και σε ειδικά θέματα προπονητικής. Η ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στα προγράμματα σπουδών του αθλητισμού και στα εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης μπορεί να συμβάλει στην προώθηση ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς.
- Πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση των αθλητικών οργανώσεων σε θέματα φύλου. Η ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στην εκπαίδευση προπονητών και στα προγράμματα σπουδών είναι απαραίτητη. Επιπλέον, ο εορτασμός και η προώθηση των επιτευγμάτων των γυναικών προπονητών μπορεί να αμφισβητήσει τα υπάρχοντα στερεότυπα και να ενθαρρύνει περισσότερες γυναίκες να ακολουθήσουν καριέρα προπονήτριας.
- Η καθιέρωση ενός σαφούς, υποστηρικτικού πλαισίου με συγκεκριμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της ένταξης των γυναικών σε προπονητικούς ρόλους εντός των ομοσπονδιών, των ενώσεων και των αθλητικών συλλόγων είναι ζωτικής σημασίας. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και ευκαιριών δικτύωσης, καθώς και εκπαιδευτικό υλικό υψηλής ποιότητας για θέματα φύλου.
- Η συνεργασία μεταξύ των ομοσπονδιών, των ενώσεων, των αθλητικών συλλόγων και των μέσων ενημέρωσης είναι ζωτικής σημασίας. Οι κοινές δράσεις, ιδίως στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων όπως το SheCOACH, μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική.

- Σε μια σημαντική κίνηση προς την κατεύθυνση της ισότητας των φύλων, η Κύπρος τροποποίησε τον αθλητικό της νόμο το 2023 για την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ των εθνικών ομάδων ανδρών και γυναικών. Αυτή η νομοθετική αλλαγή εξασφαλίζει ίσες παροχές, όπως ημερήσιες αποζημιώσεις, έξοδα ταξιδιού και αμοιβές για αγώνες και εγκαταστάσεις προπόνησης και για τα δύο φύλα.
- Μεταξύ των απαντήσεων των συμμετεχόντων/ουσών, οι βασικές στρατηγικές για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων λόγω φύλου (12,4%), δράσεις για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και σχετική υποστήριξη (9,7%), την προώθηση της γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς (7,8%), την επικαιροποίηση των πρακτικών πρόσληψης για την πολυμορφία και την ένταξη (5,1%), την ανάπτυξη πολιτικών ισότητας των φύλων (4,6%), ο καθορισμός σαφών στόχων για την πολυμορφία και την ένταξη (4,6%), η παροχή περισσότερων/ισότιμων ευκαιριών για εκπαίδευση και κατάρτιση (3,7%), η προσφορά ευκαιριών ηγεσίας για τις γυναίκες (3,2%), η παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης (3,2%), η διεξαγωγή σχετικής έρευνας (3,2%) και η αύξηση των πόρων, της χρηματοδότησης και της οικονομικής στήριξης (2,8%).

Οι συστάσεις στο πλαίσιο του έργου SheCOACH

Το έργο SheCOACH, το οποίο χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS-SPORT-2023-SCP και συντονίζεται από την Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης, στοχεύει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των δύο φύλων στην προπόνηση αθλημάτων. Το έργο επικεντρώνεται στην ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν το φύλο στα προγράμματα σπουδών προπονητών και στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη της συμμετοχής γυναικών προπονητών, ιδίως σε παραδοσιακά ανδροκρατούμενα αθλήματα όπως η καλαθοσφαίριση.

Με την αντιμετώπιση αυτών των συστάσεων και την αξιοποίηση των εν εξελίξει πρωτοβουλιών, η Κύπρος μπορεί να κάνει σημαντικά βήματα προς την επίτευξη της ισότητας των φύλων στην προπόνηση αθλητών/τριών. Αυτή η πολύπλευρη προσέγγιση δεν θα ωφελήσει μόνο τις γυναίκες προπονήτριες αλλά θα εμπλουτίσει το επάγγελμα του προπονητή και την αθλητική κουλτούρα στο σύνολό της.

Μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ισότητα των φύλων στην προπονητική

Η επίτευξη της ισότητας των φύλων στην προπονητική απαιτεί μια διεξοδική και ολοκληρωμένη προσέγγιση που ξεκινά από τη γενική εκπαίδευση, μεταβαίνει στην αθλητική εκπαίδευση και, τέλος, ασχολείται με ειδικά θέματα προπονητικής. Μια στρατηγική ευρείας βάσης θα πρέπει να ενσωματωθεί στα προγράμματα σπουδών του αθλητισμού, η οποία θα συμπληρώνεται από τη στοχευμένη ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου σε εξειδικευμένα σεμινάρια, προγράμματα κατάρτισης και μαθήματα προπονητικής.

Ευαισθητοποίηση, προώθηση και αναγνώριση

Πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θέματα φύλου στους αθλητικούς οργανισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των θεμάτων αυτών στην εκπαίδευση προπονητών και στα προγράμματα σπουδών. Ο εορτασμός και η προώθηση των επιτευγμάτων των γυναικών προπονητών από τις ομάδες, τους συλλόγους και τις ομοσπονδίες τους είναι ζωτικής σημασίας για την αμφισβήτηση των στερεοτύπων και την ενθάρρυνση περισσότερων γυναικών να ακολουθήσουν καριέρα προπονητή. Επιπλέον, η αυξημένη κάλυψη των γυναικείων αθλημάτων και των γυναικών προπονητών από τα μέσα ενημέρωσης μπορεί να

αποτελέσει πρότυπο για την επόμενη γενιά αθλητών και προπονητών, εμπνέοντάς τις να εισέλθουν και να επιμείνουν στο επάγγελμα.

Πρακτικά μέτρα, εκπαιδευτικοί πόροι και υποστήριξη

Η θέσπιση ενός υποστηρικτικού πλαισίου με συγκεκριμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της ένταξης των γυναικών σε ρόλους προπονητή είναι απαραίτητη. Οι ομοσπονδίες, οι ενώσεις και οι αθλητικοί σύλλογοι θα πρέπει να αναπτύξουν και να προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης και ευκαιρίες δικτύωσης για γυναίκες προπονήτριες. Αυτό μπορεί να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και να προωθήσει έναν παραγωγικό διάλογο για την ισότητα των φύλων, οδηγώντας σε θετικές δράσεις. Οι πάροχοι εκπαίδευσης προπονητών/τριών πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ενημερωμένο, υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό υλικό για θέματα φύλου, όπως εγχειρίδια, παρουσιάσεις και βίντεο. Επιπλέον, οι αθλητικοί εκπαιδευτές και οι εκπαιδευτές προπονητών θα πρέπει να προβληματιστούν σχετικά με τις δικές τους προκαταλήψεις, προκαταλήψεις και στερεότυπα για να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τις σχετικές πρωτοβουλίες.

Συνεργασία και κοινές δράσεις

Η προώθηση της ισότητας των φύλων στην προπονητική απαιτεί επίσης συνεργασία μεταξύ ομοσπονδιών, ενώσεων, αθλητικών συλλόγων και μέσων ενημέρωσης. Οι κοινές δράσεις, ιδίως στο πλαίσιο έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, μπορούν να προωθήσουν σημαντικά την ισότητα των φύλων στην προπονητική. Οι συνεργατικές προσπάθειες μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και υποστήριξης για τις γυναίκες προπονήτριες, ωφελώντας τελικά ολόκληρη την αθλητική κοινότητα.

Εν συντομία:

Η τρέχουσα κατάσταση της ισότητας των φύλων στην προπονητική της καλαθοσφαίρισης στην Κύπρο δείχνει ένα ανδροκρατούμενο πεδίο, παρόμοιο με άλλα αθλήματα. Παρόλο που έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, οι γυναίκες εξακολουθούν να υπό εκπροσωπούνται στους προπονητικούς ρόλους, με ανεπαίσθητα συστημικά εμπόδια να εξακολουθούν να υφίστανται παρά την απουσία φανερών διακρίσεων. Οι έρευνες της πρωτοβουλίας SheCOACH αναδεικνύουν μια γενική ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών σε θέματα ισότητας των φύλων, ωστόσο η ευαισθητοποίηση αυτή σπάνια μεταφράζεται σε συγκεκριμένες δράσεις. Πολλοί πιστεύουν ότι οι αθλητικοί φορείς στην Κύπρο δεν προωθούν επαρκώς την ισότητα των φύλων. Τα βασικά εμπόδια περιλαμβάνουν πολιτισμικές προκαταλήψεις που αμφισβητούν τις ικανότητες των γυναικών, πρόσθετες οικογενειακές υποχρεώσεις, την έλλειψη γυναικείων προτύπων σε θέσεις υψηλού προφίλ και την ανεπαρκή εφαρμογή πολιτικών ισότητας των φύλων.

Οι προτάσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων περιλαμβάνουν την ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου στην αθλητική εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση των αθλητικών οργανώσεων, τον εορτασμό των επιτευγμάτων των γυναικών προπονητών και την παροχή υποστηρικτικών πλαισίων και εξειδικευμένης κατάρτισης. Η συνεργασία μεταξύ των ομοσπονδιών, των ενώσεων, των αθλητικών συλλόγων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, μαζί με χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα όπως το SheCOACH, είναι ζωτικής σημασίας.

Ειδικότερα, η Κύπρος τροποποίησε τον αθλητικό της νόμο το 2023 για να εξασφαλίσει ίσα οφέλη για τις εθνικές ομάδες ανδρών και γυναικών, σηματοδοτώντας ένα σημαντικό βήμα προς την ισότητα των φύλων. Το έργο SheCOACH, το οποίο συντονίζεται από την Κυπριακή Ομοσπονδία

Καλαθοσφαίρισης και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS-SPORT-2023-SCP, στοχεύει στην ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν το φύλο στα προγράμματα σπουδών προπονητών και στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη της συμμετοχής γυναικών προπονητών, ιδίως σε παραδοσιακά ανδροκρατούμενα αθλήματα όπως η καλαθοσφαίριση.

